

NYHETSBREV - UUTISKIRJE Sommar - Kesä 2026

I detta nyhetsbrev informerar biosfärkontoret och lokala aktörer om aktuell verksamhet för en hållbar utveckling i Skärgårdshavets biosfärområde. Nyhetsbrevet finns även på biosfärområdets hemsida www.biosfar.fi

Paikalliset toimijat sekä biosfääritoimisto kertovat tässä kestävän kehityksen ajankohtaisesta toiminnasta Saaristomeren biosfäärialueella. Uutiskirje löytyy myös biosfäärialueen kotisivuilta www.biosfar.fi/fi

UNESCO Man and Biosphere (MAB) -program

Nyheter från globala nätverket för biosfärområden - Maailmanlaajuisen biosfäärialueverkoston uutiset

Committed to the future we want - 3rd Global MAB Youth Forum in Italy

Den 18.-22.5.2026 ordnades det tredje globala MAB ungdomsforumet, med ungefär 200 deltagare från 109 olika länder. Från Finland deltog **Alina Lindqvist** och **Carmina Ringbom.**

Temat för i år var “Committed to the future we want”. Fokuset låg på att stärka ungas roll i UNESCO:s Man and the Biosphere program, och på så sätt öka deras inflytande i teman som berör biodiversitet, hållbarhet och kultur.

Målet var att framställa en deklaration och en konkret plan för hur målen kan verkställas. Dagarna bestod av workshops i mindre grupper där teman som biodiversitet, klimatförändringar, hållbar turism, ekonomi och bevarandet av kultur diskuterades.

Under eftermiddagarna blev det olika utflykter till ställen i de närliggande biosfärområden: Po Delta biosfärområdet och Colli Euganei biosfärområde. På kvällarna fick vi middag i samband med något kulturevenemang, till exempel matfestivalen för lokala ärtor.

Committed to the future we want - 3rd Global MAB Youth Forum Italiassa

18.-22.5.2026 järjestettiin kolmas maailmanlaajuinen MAB-nuorisofoorumi, johon osallistui noin 200 nuorta 109 eri maasta. Suomesta mukana oli **Alina Lindqvist** ja **Carmina Ringbom.**

Teema oli tänä vuonna “Committed to the future we want”. Keskiössä oli nuorten roolin vahvistaminen Unescon Man and the Biosphere -ohjelmassa ja sitä kautta nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen luonnon monimuotoisuuteen, kestävyyteen ja kulttuuriin liittyvissä asioissa.

Tavoitteena oli laatia julistus ja konkreettinen suunnitelma tavoitteiden toteuttamiseksi. Päivien aikana järjestettiin työpajoja, joissa keskusteltiin pienissä ryhmissä teemoista kuten luonnon monimuotoisuus, ilmastonmuutos, kestävä matkailu, talous ja kulttuurin säilyttäminen.

Iltapäivisin teimme retkiä eri läheisille biosfäärialueille, kuten Po-joen suiston biosfäärialueelle ja Colli Euganein biosfäärialueelle. Iltaisin söimme illallista erilaisten kulttuuritapahtumien yhteydessä, esimerkiksi ruokafestivaaleilla, joiden teemana olivat paikalliset herneet.

Viikon aikana saimme uusia tapoja kehittää oman biosfäärialueemme nuorisotoimintaa. Pääsimme myös tutustumaan moniin uusiin biosfäärialueisiin eri puolilta maailmaa ja opimme tuntemaan monia biosfäärinuoria.

Under veckan fick vi nya sätt att utveckla vårt biosfärområdes ungdomsverksamhet. Vi fick även bekanta oss med många nya biosfärområden från runt om hela världen, och lära känna många andra biosfärungdomar.

Ett nordiskt naturnätverk har grundats

Det nordiska nätverket för ambitiösa naturkommuner samlar kommuner och biosfärområden i en gemensam nordisk satsning för att stärka det lokala arbetet för biologisk mångfald.

Pargas stad och Kimitoöns kommun, som biosfärkommuner har båda bjudits med i nätverket.

Initiativet har sin grund i det nordiska samarbetet i samband med **Människan och biosfären – Lokala åtgärder för biologisk mångfald**, som under flera år har arbetat med lokal implementering av mål för biologisk mångfald i nordiska Unesco-biosfärområden.

Med finansiering från Nordiska ministerrådets naturprogram utvidgas satsningen nu till ett kommunnätverk, där kommunerna tar en central roll som drivande aktörer och förebilder.

Arbetet leds av **Møns UNESCO-biosfärområde** i **Vordingborgs kommun**, Danmark, och genomförs i nära samarbete med nordiska Unesco-biosfärområden, med **IUCN (Internationella naturvårdsunionen)** som internationell partner.

Pohjoismainen luontoverkosto on perustettu

Pohjoismainen kunnianhimoisten luontokuntien verkosto kokoaa kuntia ja biosfäärialueita yhteiseen pohjoismaiseen hankkeeseen vahvistamaan paikallista luonnon monimuotoisuuden edistämistä.

Paraisten kaupunki ja Kemiönsaaren kunta ovat molemmat kutsuttu mukaan verkostoon.

Aloite pohjautuu pohjoismaiseen yhteistyöhön **Ihminen ja biosfääri – paikallisia toimia luonnon monimuotoisuuden hyväksi**, jossa on jo useiden vuosien ajan työskennelty luonnon monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden paikallisen toimeenpanon parissa Pohjoismaiden Unescon biosfäärialueilla.

Pohjoismaiden ministerineuvoston luonto-ohjelman rahoituksella toimintaa laajennetaan nyt kuntaverkostoksi, jossa kunnat ottavat keskeisen roolin suunnannäyttäjinä ja esimerkin näyttäjinä.

Työtä johtaa **Mønin Unescon biosfäärialue** Tanskan **Vordingborgin kunnassa**, ja sitä toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Pohjoismaiden UNESCO-biosfäärialueiden

Ambitionen är att stödja lokala myndigheter och kommuner i att omsätta globala mål för biologisk mångfald till konkreta strategier, planer och åtgärder. Kärnan i projektet är genomförandet av **Kunming–Montreal-ramverket för biologisk mångfald (KMGBF)**.

Även om ramverket fastställer globala mål, är dess framgång beroende av ett starkt lokalt ägarskap, sektorsövergripande samarbete och förmågan att anpassa målen till specifika platser och lokala förutsättningar.

Det nordiska nätverket för ambitiösa naturkommuner tar sig an denna utmaning genom att fokusera på kunskapsutbyte, kapacitetsuppbyggnad och praktisk testning av nya arbetssätt.

kanssa. Kansainvälisenä kumppanina toimii **IUCN (Kansainvälinen luonnonsuojeluliitto)**.

Tavoitteena on tukea paikallisviranomaisia ja kuntia maailmanlaajuisten luonnon monimuotoisuustavoitteiden muuttamisessa konkreettisiksi strategioiksi, suunnitelmiksi ja toimenpiteiksi. Hankkeen ytimessä on **Kunming–Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen (KMGBF)** toimeenpano.

Vaikka kehys asettaa maailmanlaajuiset tavoitteet, sen onnistuminen riippuu vahvasta paikallisesta omistajuudesta, eri sektoreiden välisestä yhteistyöstä sekä kyvystä sovittaa tavoitteet paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin.

Pohjoismainen kunnianhimoisten luontokuntien verkosto vastaa tähän haasteeseen keskittymällä tiedonvaihtoon, osaamisen vahvistamiseen ja uusien toimintatapojen käytännön kokeiluun.

Läs mer / Lue lisää (eng)

Aktuellt inom Supported by Nature projektet

En ny gäddvåtmark har anlagts vid Kimitoön **Söderlångvik** gård och utformats för att passa in i den parkliknande miljön. Våtmarken byggdes i februari och dess utveckling är ännu i ett tidigt skede. Målet är

Supported by Nature projektin kuulumisia

Kemiönsaareen **Söderlångvikin** kartanon alueelle on rakennettu uusi haukikosteikko, joka on suunniteltu sopimaan puistomaiseen ympäristöön. Kosteikko rakennettiin helmikuussa, ja sen kehitys on vielä

att den i framtiden ska fungera som lekområde för gädda och som en mångsidig lärmiljö för våtmarker.

I maj besökte gymnasieelever från Kimitoön, Pargas och Åbo området. De deltog i det praktiska slutförandet av våtmarken och fick bekanta sig med metoder för att kartlägga gäddyngel samt lära sig om bland annat fåglar och bottendjur.

Läs mera

alkuvaiheessa. Tavoitteena on, että se toimii tulevaisuudessa hauen lisääntymisalueena sekä monipuolisena kosteikkoihin liittyvänä oppimisympäristönä.

Toukokuussa alueella vieraili lukiolaisia Kemiönsaarelta, Paraisilta ja Turusta. He osallistuivat kosteikon viimeistelyyn ja pääsivät tutustumaan käytännössä menetelmiin, joilla kartoitetaan hauen poikasia, sekä oppimaan muun muassa linnuista ja pohjaeläimistä.

Lue lisää

Studerande deltar i slutförande av våtmarken. Opiskelijat osallistumassa kosteikon viimeistelyyn.

Interreg Baltic Sea Region

Co-funded by the European Union

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

SUSTAINABLE WATERS
Supported by Nature

Biosphere for Baltic

Christoffer Boström

Biosfärområdets styrgruppmedlemmar presenterar sig: Leena

Erälinna (Åbo Universitet) och Christoffer Boström (Åbo Akademi)

Om du skulle beskriva Skärgårdshavets biosfärområde med några ord, vilka skulle du välja?

Leena: "Levande – hållbart – långsiktigt"

Christoffer: “Jobb, Fritid, Framtid.”

Vad betyder Skärgårdshavets biosfärområde för dig personligen?

Leena: "Skärgårdshavets biosfärområde betyder för mig en unik levande skärgård där naturen, människorna och näringslivet är tätt sammanflätade. Det är ett konkret exempel på hur man kan främja hållbar utveckling i samarbete med lokalbefolkningen och lokala aktörer. Jag uppskattar särskilt biosfärområdets starka lokala identitet och det gemensamma ansvaret för miljön och områdets livskraft."

Christoffer: “För mig är områdets status ett viktigt argument i jobbsammanhang, men eftersom jag är bosatt i Korpo tillbringar jag även all min fritid i skärgården. Att Åbo Akademi har en fältbas mitt i UNESCOs biosfärområde erbjuder en massa (men tillsvidare rätt sparsamt utnyttjade) möjligheter till samarbete lokalt, inom Östersjön och globalt. Eftersom biosfärområdet är en nod i ett globalt nätverk av biosfärområden kunde man utnyttja detta betydligt effektivare, t.ex. inom marin forskning och undervisning. ”

Vilka möjligheter ser du i att nyttja Skärgårdshavets biosfärområde för hållbar utveckling lokalt?

Leena: "Jag ser att biosfärområdet erbjuder en hållbar och långsiktig plattform för utveckling som bygger på kännedom om området, lokal kunskap och delaktighet samt forskningsbaserad kunskap. Då invånare, företag och andra aktörer i skärgården är involverade i planeringen och genomförandet

Leena Erälinna Gullkronassa

Biosfäärialueen ohjausryhmä esittäytyy: Leena Erälinna (Turun yliopisto) ja Christoffer Boström (Åbo Akademi)

Jos kuvailisit Saaristomeren biosfäärialuetta muutamalla sanalla, mitkä valitsisit?

Leena: "*Elävä – kestävä – pitkäjänteinen*

Christoffer: “Työ, vapaa-aika, tulevaisuus”

Mitä Saaristomeren biosfäärialue merkitsee sinulle henkilökohtaisesti?

Leena: "Saaristomeren biosfäärialue merkitsee minulle uniikkia elävää saaristoa, jossa luonto, ihmiset ja elinkeinot kietoutuvat tiiviisti yhteen. Se on konkreettinen esimerkki siitä, kuinka kestävää kehitystä edistetään yhteistyössä paikallisten asukkaiden ja toimijoiden kanssa. Arvostan erityisesti biosfäärialueen vahvaa paikallista identiteettiä, yhteistä vastuunkantoa ympäristöstä ja alueen elinvoimasta."

av lösningarna skapas en hållbar utveckling som stöder både miljön och livskraften i skärgården. Det är viktigt att det inte definieras utifrån hur man ska leva och verka i skärgården, utan att man hittar lösningarna tillsammans med lokalbefolkningen. Detta skapar engagemang och möjliggör en hållbar utveckling på lång sikt. Det är så skärgården hålls levande."

Christoffer: “Hållbar utveckling är ett brett begrepp men utgår egentligen alltid från individen och då området är relativt litet och värderingarna hos folk i skärgården är rätt lika finns goda förutsättningar för lokala insatser som kan skapa ringar på vattnet. Biosfärområden borde fungera som ett exampelområden för hållbarhet. På så sätt kan detta inspirera t.ex. övriga regioner i Finland att grunda nya biosfärsområden som "living labs" för den gröna transitionen. ”

Christoffer: “Minulle alueen tila on tärkeä seikka työyhteyksissä, mutta koska asun Korppoossa, vietän myös kaiken vapaa-aikani saaristossa. Se, että Åbo Akademilla on kenttäasema keskellä Unescon biosfäärialuetta, tarjoaa paljon (mutta toistaiseksi melko vähän hyödynnettyjä) mahdollisuuksia yhteistyöhön paikallisesti, Itämeren alueella ja globaalisti. Koska biosfäärialue on yksi solmu maailmanlaajuisessa biosfäärialueiden verkostossa, sitä voitaisiin hyödyntää huomattavasti tehokkaammin esimerkiksi merentutkimuksessa ja opetuksessa.”

Mitä mahdollisuuksia näet Saaristomeren biosfäärialueen hyödyntämisessä paikallisessa kestävässä kehityksessä?

Leena: "Näen, että biosfäärialue tarjoaa kestävän ja pitkäjänteisen alustan kehittämiselle, joka perustuu alueen tuntemukseen, paikalliseen osaamiseen ja osallistamiseen sekä tutkittuun tietoon. Kun saariston asukkaat, yritykset ja muut toimijat ovat mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa ratkaisuja, syntyy kestävää kehitystä, joka tukee sekä saariston ympäristöä että elinvoimaa. Tärkeää on, ettei saaristossa elämistä ja toimimista määritellä ulkopuolelta, vaan ratkaisut löytyvät yhdessä paikallisten kanssa. Tämä luo sitoutumista ja mahdollistaa kestävän kehityksen pitkällä aikavälillä. Näin saaristo säilyy elävänä.”

Christoffer: “Kestävä kehitys on laaja käsite, mutta se lähtee oikeastaan aina yksilöstä, ja koska alue on suhteellisen pieni ja saariston ihmisten arvot ovat melko samanlaisia, alueella on hyvät edellytykset paikallisille toimille, joiden vaikutukset voivat ulottua laajemmalle. Biosfäärialueiden pitäisi toimia kestävän kehityksen mallialueina. Tämä voi sillä tavoin inspiroida esimerkiksi muita Suomen alueita perustamaan uusia biosfäärialueita vihreän siirtymän ”living labeiksi”.”

En hälsning från koordinatorn!

År 2025 var ett mycket aktivt och framgångsrikt år för Skärgårdshavets biosfärområde. Verksamheten drevs av ett ovanligt stort team på 11 personer och präglades särskilt av **Skärgårdshavets år**, som genomfördes tillsammans med Åbo Akademi och Åbo universitet. Genom 58 evenemang nåddes över 4 000 personer med forskningsbaserad kunskap om Skärgårdshavet och dialogen mellan forskning och lokalsamhälle stärktes.

Kimitoöns nyutexaminerade biosfärambassadörer får sina diplom. Kemiönsaaren juuri valmistuneet biosfäärilähettäät saavat diplomansa.

Projektet **Bobarhet på Pargas öar** engagerade invånare i Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö i medborgarforskning kring ösamhällenas livskraft. Arbetet resulterade i fyra bobarhetsrapporter som utgör ett viktigt underlag för framtida utveckling och beslutsfattande.

Biosfärområdets pedagogiska verksamhet hade fokus på havsmedvetenhet och ungas delaktighet. Bland resultaten fanns en färdig hållbarhetsstig för grundskolan, utdelning av spelet *Havets Skattkammare* till skolor och förskolor. Under året producerades också en filmserie om yrken i skärgården för studiehandledning i skolor

Knattelabbet och biosfärlabbet fortsatte att växa och nådde för första gången över 3 000 deltagare. Samtidigt utvecklades verksamheten för att bättre inkludera äldre elever och fler besökare vid Skärgårdscentrum Korpoström.

Dessutom utbildades **16 nya biosfärambassadörer** och **två nya biosfärpartners** godkändes.

Dessutom lämnades Skärgårdshavets biosfärområdes 10-årsrapport in till sekretariattet för Unescos MAB-program. Rapporten utvärderas under 2026.

Sammanfattningsvis stärktes ytterligare biosfärområdets roll som kunskapsförmedlare, brobyggare och drivkraft för hållbar utveckling i skärgården.

Tervehdys koordinaattorilta!

Vuosi 2025 oli Saaristomeren biosfäärialueelle erittäin aktiivinen ja menestyksekäs. Toimintaa toteutti poikkeuksellisen suuri, 11 hengen tiimi, ja vuotta leimasi erityisesti **Saaristomeren teemavuosi,** joka järjestettiin yhteistyössä Åbo Akademin ja Turun yliopiston kanssa. Teemavuoden aikana järjestettiin 58 tapahtumaa, joiden kautta yli 4 000 ihmistä tavoitettiin tutkimukseen perustuvalla Saaristomerta koskevalla tiedolla. Samalla vahvistettiin vuoropuhelua tutkijoiden ja paikallisyhteisöjen välillä.

Hanke **Asuttavuus Paraisten saarilla** aktivoi Nauvon, Korppoon, Houtskarin ja Iniön asukkaita osallistumaan kansalaistutkimukseen, jossa tarkasteltiin saaristoyhteisöjen elinvoimaisuutta. Työn tuloksena laadittiin neljä asuttavuusraporttia, jotka tarjoavat tärkeän perustan tulevalle kehittämistyölle ja päätöksenteolle.

Biosfäärialueen pedagogisessa toiminnassa keskityttiin meriosaamisen ja nuorten osallisuuden vahvistamiseen. Tuloksiin kuuluivat muun muassa peruskouluille valmistunut kestävän kehityksen oppimispolku, *Meren aarteet* -pelin jakaminen alueen kouluille ja päiväkodeille. Vuoden aikana tuotettiin myös saariston ammatteja esittelevä filmisarja opinto-ohjauksen tueksi kouluille.

Junnulabra ja Biosfäärilabra jatkoivat kasvuaan ja tavoitti ensimmäistä kertaa yli 3 000 osallistujaa. Samalla toimintaa kehitettiin vastaamaan paremmin vanhempien oppilaiden tarpeita ja palvelemaan yhä suurempaa kävijämäärää Saaristokeskus Korpoströmissä.

Lisäksi koulutettiin **16 uutta biosfäärilähettilästä** ja hyväksyttiin **kaksi uutta biosfäärikumppania.**

Tämän lisäksi Saaristomreren biosfäärialueen 10-vuotisraportti valmistui ja Unescon MAB-ohjelman sihteeristölle. Raportin arviointi jatkuu tänä vuonna 2026.

Kokonaisuudessaan vuosi vahvisti biosfäärialueen roolia tiedonvälittäjänä, sillanrakentajana ja saariston kestävän kehityksen edistäjänä.

Läs mer om verksamheten 2025 /
Lue lisää 2025 toiminnasta

Folktro i skärgården som tema på biosfärområdets vinterträff 2026

Kansanusko saaristossa teemana biosfäärialueen talvitapaamisessa 2026

Blanka Henriksson talar om folktro - Blanka Henriksson puhuu kansanuskosta

Kring 80 personer samlades för **Skärgårdshavets vinterträff 2026.** Tillställningen som ordnades i Skärgårdscentrum Korpoström fungerade samtidigt som en kick-off för temat folktro som också är temat för Skärgårdscentrets utställning i år. I år ordnade vi en förfest kvällen innan då vi dök in i temat genom berättelser om kusligheter, spöken och hemsökta platser. Vinterträffen erbjöd två dagar fyllda av spöken, sjörån, spådom av framtid och väder, läkande växter, kärleksbringande ritualer och mycket mer. Folktron har under århundraden hjälpt oss förstå vår värld.

Noin 80 henkilöä kokoontui **Saaristomeren talvitapaamiseen 2026**. Korpoströmin Saaristokeskuksessa järjestetty tilaisuus toimi samalla lähtölaukauksena tämän vuoden teemalle, kansanperinteelle, joka on myös Saaristokeskuksen tämänvuotisen näyttelyn aihe.

Tänä vuonna järjestimme jo edellisiltana ennakkotapaamisen, jossa sukelsimme teemaan kertomusten kautta. Illan aikana kuultiin tarinoita kummituksista, aaveista ja paikoista, joiden kerrotaan olevan kummitusten tai muiden yliluonnollisten ilmiöiden riivaamia. Talvitapaaminen tarjoi kaksi päivää täynnä kummituksia, merihenkiä, tulevaisuuden ja sään ennustamista, parantavia kasveja, rakkautta tuovia rituaaleja ja paljon muuta. Kansanusko on vuosisatojen ajan auttanut meitä ymmärtämään maailmaamme.

Forum för Skärgårdsforskning: Att resa med lätt bagage - hållbar turism i skärgården

Forumet den 26.5 i Skärgårdscentrum Korpoström samlade omkring 30 personer kring temat hållbar turism i skärgården. Vi fick ta del av många olika vinklingar av hållbar turism, allt från hållbarhetscertifieringar till vandring, cykling, paddling och naturnära upplevelser i skärgården.

Genomgående under dagen lyftes betydelsen av långsamma, naturnära och meningsfulla upplevelser för den småskaliga turismen i skärgården. Den regenerarativa tursimen, som lägger vikt vid att turismen bidrar till att värna om naturvärden och främja

Saaristotutkimuksen foorumi - Matkusta kevyin kantamuksin - kestävä matkailu saaristossa

Foorumi 26.5. Saaristokeskus Korpoströmissä kokosi noin 30 osallistujaa pohtimaan kestävän matkailun teemaa saaristossa. Päivän aikana saimme kuulla monia erilaisia näkökulmia kestävään matkailuun, aina kestävän kehityksen sertifikaateista vaellukseen, pyöräilyyn, melontaan ja luonnonläheisiin elämyksiin saaristossa.

Koko päivän ajan korostui hitaiden, luontoon perustuvien ja merkityksellisten kokemusten tärkeys saariston pienimuotoiselle matkailulle. Uusiutuva matkailu, jossa

ett hållbart samhälle, kunde bra stå som grund vid utvecklingen av turismen i skärgården.

Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi har ordnat Forum för skärgårdsforskning tillsammans med biosfärområdet 1-2 ggr/år sedan år 2008.

Bekanta er med presentationerna här

painotetaan matkailun myönteistä vaikutusta luonnonarvojen vaalimiseen ja kestävän yhteiskunnan edistämiseen, voisi toimia hyvänä perustana saariston matkailun kehittämiselle.

Åbo Akademin Saaristoinstituutti on järjestänyt Saaristotutkimuksen foorumia yhdessä Saaristomeren biosfäärialueen kanssa 2 kertaa vuodessa vuodesta 2008 lähtien.

Tutustukaa esityksiin täällä

Fråga forskaren - Kysy tutkijalta

År 2025 lanserades **Fråga forskaren** som en del av temaåret Skärgårdshavets år 2025. Det har varit en så fin form av samarbete och interaktion att vi vill fortsätta med det. Vem som helst som funderar på något kring skärgården och Skärgårdshavet kan skicka frågor till en forskare. Vi söker fram lämpliga forskare att svara på frågorna fyra gånger om året och delar med oss av svaren på våra kanaler i sociala medier och på vår webbplats biosfar.fi.

Ett stort tack till alla som skickat en fråga!

Frågorna besvaras denna gång av **Jari Hänninen, docent vid Åbo universitet, filosofie doktor och stationsföreståndare för Skärgårdshavets forskningsinstitut.**

1. Kan man äta blåstång? Vad är det i blåstången som är nyttigt för människan?

Ja, man kan äta blåstång. Förr i tiden användes den typiskt som ett tillskott till födan i skärgården. De bästa delarna av blåstång är de yttersta toppskotten på bålen, alltså de färskaste delarna. Idag har blåstång blivit alltmer populär som Östersjöns superfood och används bland annat stekt i smör eller olja i en stekpanna. Man kan krossa torkad havstång och strö den över maten som krydda, och det ger en umamismak på maten. Blåstång är en näringsrik naturresurs som innehåller rikligt med mineraler, vitaminer och jod.

2. Vad funderar en flundra på i Skärgårdshavet?

I alla fall funderar flundran på att när ska havets tillstånd bli bättre igen. Övergödningen påverkar nämligen flundrans reproduktion negativt på dess lekplatser på sandstränder. På

grunda sandstränder kan det samlas lösa trådalger, och om det finns mycket av dem kan det lokalt uppstå syrebrist som kan störa romutvecklingen. Flundran längtar säkert också efter mer salt i havsvattnet, för flundran är en äkta havsfisk som normalt lever i en högre salthalt än den i havsvattnet i Skärgårdshavet. Och flundran undrar säkert också hur kusinerna i södra Östersjön har det. Flundran i Skärgårdshavet är nämligen en annan art än flundran i södra Östersjön.

3. Vilket är det farligaste djuret i Skärgårdshavet?

Det förekommer egentligen inga farliga djur alls i Skärgårdshavet, men däremot lever fästingen i skogarna och på ängarna på Skärgårdshavets öar. På öarna suger fästingarna blod från djur, men också från människor, och medan de gör det kan de överföra sjukdomar som de bär på till människan. De farligaste sjukdomarna för människan är borrelios och fästingburen hjärninflammation, TBE. Det finns ingen effektiv behandling mot den senare.

4. Vad kan en vanlig människa göra för att stödja vetenskaplig forskning?

Idag håller det inom vetenskaplig forskning på att bli allt vanligare med en metod där datainsamlingen bygger på observationer eller data som samlas in av allmänheten. Det kallas citizen science eller medborgarforskning. Metoden har till exempel utnyttjats för att ta reda på fästingarnas utbredningsområden och för att regionalt kartlägga de patogener som fästingarna bär på (Punkkilive). Därtill har metoden använts för att uppskatta mängden fåglar som förekommer i trädgårdsmiljöer (Gårdsplanskrysset). Som sagt håller metoden på att bli allt vanligare inom flera forskningsområden och det behövs alltid frivilliga.

Punkkilive

Vuonna 2025 alkoi **Kysy tutkijalta**-toiminta osana Saaristomerivuosi 2025 teemavuotta. Tämä on ollut niin hieno yhteistyön ja vuorovaikutuksen muoto että haluamme jatkaa sitä. Kysymyksiä tutkijalle voi lähettää kuka tahansa joka miettii jotain liittyen saaristoon ja Saaristomereen. Löydämme sopivat tutkijat vastaamaan kysymyksiin neljä kertaa vuodessa ja jaamme vastaukset sosiaalisen median kanavissamme ja biosfar.fi sivuillamme.

Iso kiitos kaikille kysymyksen lähettäneille!

Vastaajana tällä kertaa **Jari Hänninen Turun yliopiston dosentti, filosofian tohtori ja Saaristomeren tutkimuslaitoksen asemanjohtaja.**

1. Voiko rakkolevää syödä? Mikä siinä on ihmiselle terveellistä?

Kyllä voi syödä, muinoin sitä on käytetty tyypillisesti ravinnonlisänä saaristossa. Parhaat osat rakkohaurusta ovat sekovarren latvustot eli aivan tuoreimmat osiat. Nykyään rakkohauru on kasvattanut suosiotaan "Itämeren superruokana", ja sitä käytetään mm. paistettuna voissa tai öljyssä pannulla. Kuivattua rakkohaurua voi murentaa mausteeksi ruokiin, jolloin se tuo niihin umamia. Rakkohauru on ravinnerikas luonnonvara, joka sisältää runsaasti mineraaleja, vitamiineja ja jodia.

2. Mitä kampela miettii Saaristomerellä?

Kampela ajatuksissa ainakin on että milloinkahan meren tilaa jälleen parantuu. Rehevöityminen nimittäin haittaa kampelan lisääntymistä sen kutualustoilla hiekkarannoilla. Matalille hiekkarannoille voi kertyä irtonaista rihmalevää, ja jos sitä on paljon, se saattaa aiheuttaa paikallisesti hapettomuutta joka haittaa mädin kehittymistä. Kampela varmasti kaipaa myös lisää suolaa meriveteen sillä kampela on aito merikala, joka normaalisti elää korkeammassa suolapitoisuudessa kuin mitä se on Saaristomeren merivedessä. Lisäksi kampela varmaankin pohtii mitä mahtaa kuulua sen serkuille eteläisellä Itämerellä. Saaristomeren kampela nimittäin on eri laji kuin eteläisen Itämeren kampela.

3. Mikä on vaarallisin eläin Saaristomeressä?

Varsinaisesti meressä ei esiinny lainkaan vaarallisia eläimiä mutta Saaristomeren saarien metsissä tai niityillä elää puutiainen eli punkki. Punkit imevät verta saarien eläimistä mutta myös ihmisistä, ja imemisen yhteydessä ne voivat siirtää ihmiseen kantamiaan tauteja. Ihmiselle vaarallisimpia ovat borrelioosi ja puutiaisaivokuume. Jälkimmäiseen ei ole olemassa tehokasta hoitokeinoa.

4. Mitä tavallinen ihminen voi tehdä tieteen tukemiseksi?

Nykyään tieteessä on yleistymässä menetelmä, jossa tiedonkeruu perustuu tavallisten ihmisten keräämiin havaintoihin tai tietoihin. Sitä kutsutaan nimellä citizen science eli kansalaistiede. Menetelmää on hyödynnetty esimerkiksi puutiaisten eli punkkien levinneisyysalueiden selvittämisessä sekä punkkien kantamien taudinaiheuttajien alueellisissa kartoituksissa (Punkkilive). Lisäksi menetelmää on käytetty pihaympäristössä esiintyvien lintujen määrien arvioinneissa (Pihabongaus). Kuten sanottu, menetelmä on yleistymässä monialaisesti ja vapaaehtoisia aina kaivataan.

Punkkilive

Pargas skärgård pulserar året runt – ny studie visar en levande och bobar skärgård som trotsar alla prognoser.

De nyligen gjorda bobarhetsanalysern av livet i Pargas fyra stora ö-samhällen visar en skärgård som sjuder av aktivitet, gemenskap och företagsamhet. Trots att statistiken visar på små och sjunkande befolkningsmängder lever och vistas här ett mångdubbelt större antal människor året runt, så som 18 000 deltidsbosatta och hundratusentals besökare som alla sätter sin prägel på en region som är långt mer levande än statistiken antyder.

Människorna gör skärgården levande – året runt

De fyra områdena Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö har tillsammans knappa 3000 fasta invånare, men det verkliga antalet människor som vistas i skärgården är många gånger större. Sommartid tiodubblas folkmängden i samtliga ö-samhällen, och även vintertid vistas där många fler än bara de fast bosatta. Detta skapar lokalsamhällen där service, föreningsliv, småföretagande och kultur har alla möjligheter att bevaras och utvecklas, förutsatt att områdenas dynamiska karaktär beaktas och bejakas.

Det storleksmässiga förhållandet mellan fastboende och turister i skärgården visar på häpnadsväckande stora skillnader jämfört med andra turistiskt sett populära öar. I Iniö finns 248 turister per lokal invånare, medan på Manhattan i New York, en ö i samma storlek som Iniö, finns det åtta turister per lokal invånare.

Marianne Maans och Aspö spelmän. Ubuntu Productions

Ett av de mest framträdande resultaten är betydelsen av det lokala engagemanget. Föreningar och frivilliga är ryggraden i skärgårdens vardag: de ordnar aktiviteter och skapar sociala mötesplatser, tar hand om miljöer, släcker bränder och hjälper till vid oväder eller elavbrott. Det är detta engagemang som gör skärgården levande, varje dag, året om.

En plats där vardagen fungerar på skärgårdsvis

Trots långa avstånd och geografisk spridning visar analyserna att människor i skärgården lever ett gott vardagsliv. De flesta uppger att barnomsorg, skola, vård och annan lokal service fungerar bra och att sammanhållningen mellan människor är en av områdets starkaste tillgångar. Samtidigt finns en växande oro för att den lokala servicen blir lidande då alltmer styrs på avstånd utanför det lokala samhället.

För att förstå hur avstånd upplevs i ett ö-samhälle, redogör man i bobarhetsanalysen för det så kallade upplevda avståndet, det vill säga inte ett avstånd mätt i kilometer, utan i tid. Distansen på 77 km mellan Nötö i Nagu skärgård och Pargas centrum tar ungefär dubbelt så lång tid än om samma sträckas skulle avklaras längs en landsväg på fastlandet, förutsatt att allt går precis enligt planerna. Skärgårdsborna är välanpassade till denna verklighet, med alla förväntade och oförväntade väntetider.

De fysiska och digitala kommunikationerna är centrala i allas vardag, och det gemensamma mönstret är tydligt: när kommunikationerna fungerar lever skärgården på sitt naturliga sätt, i vardagsrutiner, pendling, småföretagande och turism som spänner över öarna och ända in till fastlandet.

Staden och landsbygden är en del av samma vardagliga kretslopp

Analysen visar att gränsen mellan skärgård och fastland i många avseenden är en illusion. Människor pendlar i båda riktningar, företag samarbetar över de forna och nuvarande kommungränserna, och pengar flödar mellan övärlden och staden. Skärgårdens livskraft är tätt knuten till fastlandet, och vice versa.

"Skärgården är inte en avlägsen periferi, det är en levande del av Pargas helhet som bär upp sig själv och samtidigt stärker hela regionen. Skärgården visar att små samhällen kan vara både dynamiska och fulla av möjligheter när människor, företag och föreningar drar åt samma håll." - Robin Reuter, projektledare för Bobarhet på Pargas öar.

Hela regionens framtid växer starkare när man betraktar staden och landsbygden som två delar av samma vardagliga kretslopp, trots uppenbara skillnader mellan dem.

En skärgård med framtidstro

Trots utmaningar med minskande befolkning i vissa åldersgrupper visar analysen en region full av möjligheter: Starka gemenskaper som värnar om en rik ökultur och traditioner, flexibelt och kreativt småföretagande, en väldigt stor potential genom utveckling av turismen, en naturlig och växande koppling till fastlandet och en stor attraktionskraft för nya invånare. Nettomigrationen i alla fyra ö-samhällen är relativt balanserad och allt annat än katastrofal.

Potentialen för inflyttning är stor. En betydande andel av de deltidsboende uppger att de gärna skulle flytta till skärgården permanent om rätt förutsättningar finns. Till dessa kan vi räkna tillgängliga bostäder, arbetsmöjligheter och goda kommunikationer.

Skärgårdens framtid ligger i att fortsätta utveckla det som redan fungerar, men också i att modigt lämna föråldrade tankemönster och i stället våga tänka och testa på nya saker. *"Bobarhetsanalyserna är nyttiga för Pargas stad. De ger oss en djupare insyn i hur öborna upplever sin vardag, och hur ösamhällena objektivt fungerar på en mängd olika sätt. Ett tydligt exempel för användning är stadens nya skärgårdsprogram, där bobarhetsresultaten kan fungera som referensnivå och hjälpa till att formulera viktiga och mätbara mål (t.ex. för kommunikationer, boende, service, lokal ekonomi och beredskap) och följa upp effekterna över tid. På så sätt blir programmet mer träffsäkert, och insatserna kan riktas dit där de gör störst skillnad för skärgårdens långsiktiga livskraft."* - Benjamin Donner, Pargas stads skärgårdschef.

Bobarhetsanalyserna är gjorda i samband med ett projekt finansierat av EU Leader-programmet via I samma båt rf. och Svenska Kulturfonden. Projektet har drivits av Pargas stad som en del av Skärgårdshavets Unesco biosfärområdes verksamhet. Uppgifterna för bobarhetsanalyserna samlades in och sammanställdes av lokala bobarhetsgrupper. Man kan bekanta sig med bobarhetsanalyserna via Skärgårdshavets biosfärområdes hemsida: www.biosfar.fi eller på de lokala biblioteken i Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö.

Bobarhetsanalyserna

Paraisten saaristo elää vuoden ympäri – uusi tutkimus tuo esille elävän ja asuttavan saariston,

joka uhmaa kaikkia ennusteita.

Bobarhetsgruppen i Houtskär möttes - Houtskarin asuttavuusryhmä kokoontui

Paraisten neljän suuren saariyhteisön elämästä hiljattain tehdyt asuttavuusanalyysit tuovat esille saariston, joka on täynnä toimintaa, yhteisöllisyyttä ja yrittäjyyttä. Vaikka tilastot osoittavat väestömäärien olevan pieniä ja vähenemään päin, täällä asuu ja oleskelee ympäri vuoden moninkertaisesti suurempi määrä ihmisiä, kuten 18 000 osavuosiasukasta ja satojatuhansia kävijöitä, jotka kaikki antavat leimansa seudulle, joka on paljon elävämpi kuin tilastot osoittavat.

Ihmiset tekevät saaristosta elävän – ympäri vuoden

Neljällä alueella, Nauvossa, Korppoossa, Houtskarissa ja Iniössä, on yhteensä vajaat 3 000 vakituista asukasta, mutta todellinen määrä saaristossa oleskelevia ihmisiä on moninkertaisesti suurempi. Kesäisin kaikkien saariyhteisöjen väestömäärät kymmenkertaistuvat, ja myös talvisin niissä oleskelee paljon enemmän ihmisiä kuin pelkästään vakituiset asukkaat. Tämä luo paikallisyhteisöjä, joissa palveluilla, yhdistystoiminnalla, pienyrittäjyydellä ja kulttuurilla on kaikki mahdollisuudet säilyä ja kehittyä edellyttäen, että alueiden dynaaminen luonne otetaan huomioon ja siihen suhtaudutaan myönteisesti.

Vakituisten asukkaiden ja matkailijoiden määrällinen suhde saaristossa osoittaa yllättävän suuria eroja verrattuna muihin matkailullisesti suosittuihin saariin. Iniössä on 248 matkailijaa yhtä paikallista asukasta kohden, kun taas New Yorkin Manhattanilla, joka on Iniön kokoinen saari, on kahdeksan matkailijaa yhtä paikallista asukasta kohden.

Yksi näkyvimmistä tuloksista on paikallisen sitoutuneisuuden merkitys. Yhdistykset ja vapaaehtoiset ovat saariston arjen selkäranka: he järjestävät toimintaa ja luovat sosiaalisia kohtaamispaikkoja, pitävät huolta ympäristöistä, sammuttavat tulipaloja ja auttavat myrskyjen tai sähkökatkojen aikana. Tämä sitoutuneisuus tekee saaristosta elävän, joka päivä, ympäri vuoden.

Paikka, jossa arki toimii saariston ehdoilla

Pitkistä etäisyyksistä ja maantieteellisestä hajanaisuudesta huolimatta analyysit osoittavat, että ihmiset saaristossa elävät arjessaan hyvää elämää. Useimmat kertovat, että lastenhoito, koulu, terveydenhuolto ja muut paikalliset palvelut toimivat hyvin ja että ihmisten yhteishenki on yksi alueen tärkeimmistä voimavaroista. Samalla on kasvanut huoli siitä, että paikalliset palvelut kärsivät, kun yhä suurempaa osaa asioista johdetaan kaukaa paikallisyhteisön ulkopuolelta.

Sen ymmärtämiseksi, miten etäisyydet koetaan saariyhteisössä, asuttavuusanalyysissa tehdään selkoa niin sanotusta koetusta etäisyydestä eli ei kilometreissä vaan ajassa mitatusta etäisyydestä. Nauvon saaristossa sijaitsevan Nötön ja Paraisten keskustan välisen 77 kilometrin välimatkan matkustaminen kestää ajallisesti noin kaksi kertaa kauemmin kuin saman välimatkan ajaminen maantiellä mantereella edellyttäen, että kaikki sujuu juuri suunnitelmien mukaan. Saariston asukkaat ovat hyvin sopeutuneita tähän todellisuuteen kaikkine odotettuine ja odottamattomine odotusaikoineen.

Fyysiset ja digitaaliset yhteydet ovat keskeisiä kaikkien arjessa, ja yhteinen kaava on selvä: kun yhteydet toimivat, saaristo elää luontevasti, arjen rutiinien, työmatkojen, pienyrittäjyyden ja saarilta mantereelle saakka ulottuvan matkailun osalta.

Kaupunki ja maaseutu ovat osa samaa arjen kiertokulkua

Analyysi osoittaa, että saariston ja mantereen välinen raja on useasta näkökulmasta harhakuva. Ihmiset kulkevat töihin molempiin suuntiin, yritykset tekevät yhteistyötä entisten ja nykyisten kuntarajojen ylitse ja rahaa virtaa saariston ja kaupungin välillä. Saariston elinvoima on tiiviisti sidottu mantereeseen, ja toisinpäin.

”Saaristo ei ole kaukainen syrjäseutu, vaan Paraisen kokonaisuuden elävä osa, joka kannattelee itseään ja samalla vahvistaa koko seutua. Saaristo osoittaa, että pienet yhteisöt voivat olla sekä dynaamisia että täynnä mahdollisuuksia ihmisten, yritysten ja yhdistysten vetäessä yhtä köyttä.” - Robin Reuter, Asuttavuus Paraisten saarilla hankkeen hankepäällikkö.

Koko seudun tulevaisuus kasvaa vahvemmaksi, kun kaupunkia ja maaseutua tarkastelee kahtena osana samaa arjen kiertokulkua, vaikka niiden välillä on selviä eroja.

Tulevaisuuteen uskova saaristo

Vaikka väestön vähenemiseen tietyissä ikäryhmissä liittyy haasteita, analyysi antaa kuvan seudusta, joka on täynnä mahdollisuuksia: Vahvoja yhteisöjä, jotka vaalivat rikasta saarikulttuuria ja perinteitä, joustavaa ja luovaa pienyrittäjyyttä, matkailun kehittämisen tarjoama erittäin suuri potentiaali, luontevat ja lisääntyvät kontaktit mantereelle ja paljon vetovoimaa uusien asukkaiden silmissä. Kaikkien neljän saariyhteisön nettomuutto on suhteellisen tasapainoinen ja kaikkea muuta kuin katastrofaalinen.

Tulomuuttopotentiaali on suuri. Merkittävä osuus osavuosiasukkaista kertoo, että muuttaisi mielellään vakituisesti saaristoon, jos oikeat edellytykset olisivat olemassa. Näihin edellytyksiin voimme lukea tarjolla olevat asunnot, työmahdollisuudet ja hyvät yhteydet.

Saariston tulevaisuus rakentuu sille, että jo toimivia asioita kehitetään edelleen, mutta myös sille, että vanhoista ajatusmalleista irrottaudutaan ja uskalletaan sen sijaan kokeilla uusia asioita. *”Asuttavuusanalyysit ovat hyödyllisiä Paraisten kaupungille. Ne antavat meille syvempää tietämystä siitä, miten saarelaiset kokevat arkensa, ja miten saariyhteisöt objektiivisesti toimivat monella eri tavalla. Selkeä esimerkki analyysien käyttökohteesta on kaupungin uusi saaristo-ohjelma, jossa asuttavuustulokset voivat toimia vertailukohtana ja auttaa muotoilemaan tärkeitä ja mitattavissa olevia tavoitteita (esimerkiksi yhteyksien, asumisen, palveluiden, paikallistalouden ja varautumisen osalta) ja seuraamaan vaikutuksia ajan mittaan. Tällä tavoin ohjelmasta tulee täsmällisempi ja panostukset voidaan kohdistaa sinne, missä niistä on eniten hyötyä saariston pitkän aikavälin elinvoimalle.”* - Benjamin Donner, Paraisten kaupungin saaristopäällikkö.

Asuttavuusanalyysit on tehty EU:n Leader-ohjelman Samassa veneessä ry:n ja Svenska kulturfondenin kautta rahoitetun hankkeen puitteissa. Hankkeen on toteuttanut Paraisten kaupunki osana Saaristomeren Unesco-biosfäärialueen toimintaa. Asuttavuusanalyysien tiedot keräsivät ja koostivat paikalliset asuttavuusryhmät. Asuttavuusanalyyseihin pääsee tutustumaan Saaristomeren biosfäärialueen verkkosivuilla: www.biosfar.fi tai Nauvon, Korppoon, Houtskarin ja Iniön paikallisissa kirjastoissa.

Asuttavuusanalyysit

Medfinansieras av Europeiska unionen

LEADER I samma båt samassa veneessä

Svenska kulturfonden

Biosfärområde Biosfäriseutu

Pargas Parainen

Är du vuxen och bosatt i Finland?

Delta i forskningsenkät om vilka av Östersjöns djur och växtarter du känner igen och hur du förhåller dig till dem.

Det är frivilligt att besvara enkäten och informationen används till **Jolanda Linséns** doktorsavhandling vid Åbo Akademi.

Enkäten riktas till vuxna personer (+18 år) som bor i Finland. Enkäten kan besvaras på svenska, finska eller engelska via länken

Länk till enkät

Oletko Suomessa asuva aikuinen?

Osallistu tutkimuskyselyyn siitä mitkä Itämeren eläimet ja kasvit tunnistat ja miten sinä suhtaudut niihin.

Tämä vapaaehtoinen kysely on osa **Jolanda Linsénin** väitöskirjatutkimusta Åbo Akademin yliopistossa (Turku).

Kysely on tarkoitettu kaikille Suomessa asuville aikuisille (+18 v.). Kesto ~ 30 min. Kysely vastattavissa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi osoitteessa

Linkki tutkimukseen

Vår pedagogiska verksamhet har finansiering i form av ett tre-årigt projekt “Unga för en hållbar framtid 2.0” tom. 31.3.2029. Projektet finansieras i år av **Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne, Svenska kulturfonden, Amos Andersons fond och William Thuring stiftelsen.**

Vår pedagogiska verksamhet utvecklas kontinuerligt och vi erbjuder barn, unga och pedagoger en palett av olika pedagogiska aktiviteter, allt från utflykter, lektioner och material. Vårt pedagogiska material finns här:

Läs mer

Unga för en hållbar framtid 2.0 1.5.2026-30.4.2029

Vi är mycket glada över att ha fått fortsatt finansiering för vår pedagogiska verksamhet! I dags dato har vi fått positivt besked från tre finansiärer: Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne sr, Svenska kulturfonden, Amos Andersons fond och William Thurings stiftelse. Som projektledare för projekt har anställts Erika Silventoinen och Aija Mäkinen som naturpedagog.

Målsättningarna för den treåriga projektperioden är:
● Öka delaktighet och handlingskraft i lokala och globala hållbarhetsfrågor samt engagera till en hållbar livsstil och ett mer medvetet konsumtionsmönster.
● Öka kunskap om skärgårdskultur och traditioner.
● Öka intresset för litteratur och läsfärdighet.
● Främja kreativitet genom olika konstformer. Fokus på berättande, sagor, konst och skapande. Utveckla fantasi, kreativitet och fingerfärdighet.
● Främja havsmedvetenhet, genom att öka kunskapen om havets betydelse och stärka relationen till den marina miljön.
● Öka solidaritet samt kunskap och respekt för kulturell mångfald.

Pedagogisella toiminallamme on rahoitusta 31.3.2029 asti kolmevuotisen ”Nuoret kestävän kehityksen puolesta 2.0” -hankkeen muodossa. Hanketta rahoittavat tänä vuonna säätiöt **Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne**, **Svenska kulturfonden, Amos Anderson fond sekä William Thuring stiftelsen.**

Pedagoginen toimintamme kehittyy jatkuvasti ja tarjoamme lapsille, nuorille ja pedagogeille kattauksen erilaisia pedagogisia aktiviteetteja retkistä oppitunteihin ja materiaaleihin. Pedagoginen materiaalimme löytyy täältä:

Lue lisää

Nuoret kestävän tulevaisuuden puolesta 2.0 1.5.2026-30.4.2029

Olemme erittäin iloisia siitä, että olemme saaneet jatkorahoitusta pedagogiselle toiminnallemme! Tähän mennessä olemme saaneet myönteisen rahoituspäätöksen kolmelta rahoittajalta: Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne sr, Svenska kulturfonden, William Thurings stiftelse ja Amos Andersons fond. Hankkeen projektipäälliköksi on palkattu Erika Silventoinen ja luontopedagogiksi Aija Mäkinen.

Kolmivuotisen hankekauden tavoitteet ovat:
● Lisätä osallisuutta ja toimintakykyä paikallisissa ja globaaleissa kestävyyshaasteissa sekä innostaa kestävään elämäntapaan ja tietoisempaan kulutuskäyttäytymiseen.
● Lisätä tietoa saaristokulttuurista ja perinteistä.
● Lisätä kiinnostusta kirjallisuuteen ja vahvistaa lukutaitoa.
● Edistää luovuutta eri taiteenmuotojen avulla. Painopisteenä ovat tarinankerronta, sadut, taide ja luova tekeminen. Kehittää mielikuvitusta, luovuutta ja kädentaitoja.
● Edistää merialueisiin liittyvää tietoisuutta lisäämällä ymmärrystä meren merkityksestä ja vahvistamalla suhdetta meriympäristöön.
● Lisätä solidaarisuutta sekä tietoa ja

kunnioitusta kulttuurista monimuotoisuutta kohtaan.

Björkö - insjön/sisäjärvi

Biosfärområdet i skolan på Björkö 18.5.2026

Med inspiration från folktro, berättelser, sägner och fornminnen gick årets ”Biosfärområdet i skolan”-utflykt till ön Björkö. Varje vår erbjuder vi biosfärområdets sjundeklassare en utflykt till en ö i ytterskärgården. Iår finansierades utflykten, via föräldraföreningarna, av de lokala Sparbanksstiftelserna i Houtskär, Korpo och Nagu.

Biosfäärialue koulussa Björkön saarella 18.5.2026

Kansanuskon, tarinoiden, legendojen ja muinaisjäännösten inspiroimana tämän vuoden ”Biosfäärialue koulussa” -retki suuntautui Björkön saarelle. Joka kevät järjestämme biosfäärialueen seitsemäsluokkalaisille retken ulkosaariston saarelle. Tänä vuonna retki rahoitettiin vanhempainyhdistysten kautta Houtskarin, Korppoon ja Nauvon paikallisten säästöpankkisäätiöiden tuella.

Miljökänslor i klassrummet

År 2022 genomfördes en undersökning om klimatoro hos finlandssvenska ungdomar. Undersökningen gjordes inom ramarna för ett samarbete mellan Skärgårdshavets Unesco biosfärområde och Åbo Akademi, fakulteten för humaniora, psykologi och teologi. Undersökningen resulterade i en pro-gradu avhandling “Klimatoro och dess samband med sårbarhetsfaktorer och copingstrategier hos finlandssvenska ungdomar” av Fredrik Killi och Bill Henriksson.

Ympäristötunteet luokassa

Vuonna 2022 toteutettiin tutkimus suomenruotsalaisten nuorten ilmastohuolista. Tutkimus toteutettiin Saaristomeren biosfäärialueen ja Åbo Akademin humanistisen, psykologian ja teologian tiedekunnan välisen yhteistyön puitteissa. Tutkimuksen tuloksena syntyi Fredrik Killin ja Bill Henrikssonin “Klimatoro och dess samband med sårbarhetsfaktorer och copingstrategier hos finlandssvenska ungdomar” -pro gradu -tutkielma.

Resultatet i undersökningen om klimatoro visade att studerande får mest information om klimatförändringen via sociala medier och skolan. Det har också visat sig att lärarna upplever att det är utmanande att diskutera miljörelaterade känslor i klasserna. För att stöda lärare och övrig personal i skolorna har Skärgårdshavets Unesco biosfärområde utarbetat detta material tillsammans med Känsla rf. Målgruppen för materialet är elever i årskurs 7-9 samt studerande på andra stadiet. Materialet består av lärar-handledning, miljökänslospelet och lektionskort. I lärarhandledningen finns instruktioner hur du kan använda lektionskorten och spelet.

Till materialet

Ilmastohuolta käsitelleen tutkimuksen tulos osoitti, että opiskelijat saavat eniten tietoa ilmastonmuutoksesta sosiaalisen median ja koulun kautta. Lisäksi opettajat näyttävät kokevan ympäristöön liittyvistä tunteista keskustelemisen luokissa haastavaksi. Opettajien ja koulujen muun henkilöstön tukemiseksi Saaristomeren biosfäärialue on laatinut tämän materiaalin yhdessä Tunne ry:n kanssa. Materiaalin kohderyhmä on vuosiluokkien 7–9 oppilaat sekä toisen asteen opiskelijat. Konsepti koostuu seuraavista osa-alueista: opettajan opas, ympäristötunteetpeli sekä oppituntikortit.

Materiaaliin

Knattelabbet 2026

Junnulabra 2026

Knattelabbet i Skärgårdscentrum Korporström har öppet från 15.6 - 9.8.2026 varje dag kl. 10–16.30, med undantag för midsommar då vi inte har något program fr–sö 19.6–21.6.2026.

Sommaren 2026 jobbar Inkeri, Alina, Thea och Anton i Knattelabbet.

Grupper
Vi tar emot grupper för aktiviteter både ute och inne under maj, juni, augusti och september 2026. Tid bokas enligt överenskommelse. Kontakta Aija per e-post: aija.makinen@biosfar.fi eller per telefon: 040 553 8505. För information om studerandegruppspriser på hotell och måltider, vänligen kontakta Daniel per e-post: visit@skargardscentrum.fi.

År 2026 kan du bekanta dig med samtidskonstutställningen *Folktro* i Skärgårdscentrum Korporström. Utställningen börjar med en introduktion som berättar om folktro och lokala historier.

Junnulabra Saaristokeskus Korporströmissä on auki 15.6-9.8.2026 joka päivä klo 10-16.30. Poikkeuksena juhannus, pe-su 19.–21.6.2026, jolloin meillä ei ole ohjelmaa.

Kesällä 2026 Inkeri, Alina, Thea ja Anton työskentelevät Junnulabrassa.

Ryhmät
Otamme vastaan ryhmiä sekä ulko- että sisäaktiviteetteihin touko-, kesä-, elo- ja syyskuussa 2026. Ajankohta sovitaan yhdessä. Ota yhteyttä Aijaan sähköpostitse: aija.makinen@biosfar.fi tai puhelimitse: 040 553 8505. Opiskelijaryhmien majoitus- ja ateriahintoja koskevissa asioissa ota yhteyttä Danieliin: visit@skargardscentrum.fi

Vuonna 2026 voit tutustua Folktro nykytaidenäyttelyyn kansanuskonnosta Saaristokeskus Korporströmissä. Näyttelyssä on johdantokokonaisuus, joka esittelee kansanuskon ilmiöitä ja paikallisia tarinoita.

Knattelabbet 10 år! Junnulabra 10 vuotta!

Pop-up Knattelabb 2026

Högsåra 22.6-3.7.2026

På Högsåra arrangeras Pop-up Knattelabbet först vid Lillbacka brygga intill Rumpan bar den 22–26 juni. Därefter fortsätter verksamheten vid Kejsarhamnen, bredvid Jungfrusunds museum, den 29 juni–3 juli.

Pop-up Junnulabra 2026

Högsåra 22.6.-3.7.2026

Högsårassa järjestetään pop-up Junnulabra ensin Lillbacka Brygga Rumpan bar-rantabaarin vieressä 22.–26. kesäkuuta. Tämän jälkeen toiminta jatkuu Kejsarhamnen alueella, Jungfrusund -

Programmet pågår vardagar klockan 10.30–16.30. I pop-up Knattelabbet jobbar Alex, Johan och Erja.

Norrskata 11.7.2026

I samband med Norrskatadagen vid Heimdal kan barn och unga bekanta sig med livet under havsytan i vårt pop-up Knattelabb kl. 13-16.

museon vieressä 29. kesäkuuta–3. heinäkuuta. Ohjelmaa järjestetään arkipäivisin kello 10.30–16.30. Alex, Johan ja Erja ovat töissä Pop-up Junnulabrassa.

Norrskata 11.7.2026

Norrskatapäivän yhteydessä Heimdalissa lapset ja nuoret voivat tutustua vedenalaiseen elämään pop-up Junnulabrassamme klo 13–16.

Hälsningar från våra biosfärpartners

Biosfäärikumppaneilta terveisiä

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAHCIRÁÐÐEHUS

Forststyrelsens Naturtjänsters arbeten inom Skärgårdshavets biosfärområde år 2026

Metsähallituksen Luontopalveluiden askareita Saaristomeren biosfäärialueella vuonna 2026

Forststyrelsen sköter den biologiska mångfalden i statliga och privata naturskyddsområden inom Skärgårdshavets biosfärområde i enlighet med de mål som fastställts av miljöministeriet.

Naturvårdsåtgärder utförs med nationell finansiering från Helmi- och Velmu-programmen, delvis med EU-projektfinansiering (bl.a. Priodiversity LIFE och Biodiversea LIFE IP) och delvis som frivilligt talkoarbete.

Utöver naturvårdsåtgärder genomförs också artinventeringar (bl.a. av vegetation, fågelfauna och insekter) som tjänsteuppdrag, köpta tjänster och frivilligarbete (bl.a. av Arkipelagia-sällskapet), där uppgifter om naturtyper (biotoper) samlas in och uppdateras.

På grund av nedskärningar i miljöavtalen har skötselarealen av vårdbiotoper minskat, men i Skärgårdshavet finns fortfarande tiotals mycket värdefulla vårdbiotoper som sköts genom bete. Bekämpningen av invasiva främmande arter, tex såsom mink och mårdhund fortsätter, och på vissa öar, såsom Örö, försöker man minska antalet vitsvans-hjortar.

Metsähallitus hoitaa Saaristomeren biosfäärialueella valtion ja yksityisten suojelualueiden luonnon monimuotoisuutta Ympäristöministeriön asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Luonnonhoitotöitä tehdään kansallisilla Helmi- ja Velmu -ohjelmien rahoituksella, osa EU:n hankerahoituksella (mm. Priodiversity LIFE, Priodiversea LIFE) ja osa puolestaan vapaaehtoisten talkoina.

Luonnonhoitotöiden lisäksi lajistoselvityksiä (mm. kasvillisuus, linnusto, hyönteiset) tehdään virkatöinä, ostopalveluina ja vapaaehtoistyönä (mm. Arkipelagia seura) sekä kerätään ja päivitetään luontotyyppitietoja (biotoopit).

Ympäristötukileikkausten vuoksi perinnebiotooppien hoitopinta-ala on laskenut, mutta Saaristomerellä on yhä kymmeniä erittäin arvokkaita perinnebiotooppeja, joita hoidetaan laiduntamalla. Vieraslajien kuten minkkien ja supikoirien pyynti jatkuu, ja valkohäntäkauriiden määrää pyritään vähentämään eräillä saarilla kuten Örössä.

Naturvård av terrestra naturtyper:

På kartorna nedan visas de objekt som ingår i Forststyrelsens arbetsprogram för naturvård år 2026, tillsammans med en kort beskrivning av åtgärderna på objekten. För mer information kan du kontakta den objekt-ansvariga (se markeringens färg på kartan och den objektansvarigas initialer nedan).

Mer information om åtgärder på öarna

Mer information om livsmiljöprogrammet Helmi

Mer information om Priodiversity LIFE

Maaluontotyyppien luonnonhoitoa:

Jäljempänä olevissa kartoissa on Metsähallituksen tämän vuoden työohjelmissa olevia aktiivisen luonnonhoidon kohteita ja ohessa lyhyt kuvaus hoitotoimista. Lisätietoja voit kysyä kohdevastaavalta (ks. merkinnän väri kartalla ja kohdevastaavan nimikirjaimet tästä alta).

Lisää tietoa Metsähallituksen tehtävistä 2026

Lue lisää Helmi-elinympäristöohjelmasta

Lue lisää Priodiversity LIFE ohjelmasta

Forststyrelsens team för vatteninformation i Skärgårdshavet 2026

Inom Velmu-programmet (det nationella inventeringsprogrammet för marin undervattensnatur) kartläggs i år tidigare oinventerade rev och stränder samt bränningszonen. Med tanke på bedömningen av bevarandestatus samlas också prover av ryggradslösa djur och alger in. Inom Biodiversea-projektet har bandtång planterats på tre områden (Bussö, Norra

Metsähallituksen Vesitietotiimin työt Saaristomerellä 2026

Velmu-ohjelmassa (valtakunnallinen vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointiohjelma) kartoitetaan tänä vuonna aiemmin inventoimattomia riuttoja ja rantoja ja lisäksi tyrskyvyöhykettä. Uhanalaisuusarviointia silmällä pitäen kerätään selkärangaton- ja levänäytteitä.

Benskär och Sandö), och dessa följs upp i augusti, då man bedömer hur väl planteringarna har lyckats. På samma områden finns loggrar som mäter bl.a. temperaturen. Av DD-alger, dvs. bristfälligt kända alger, tas DNA- och herbariematerial. Också ankringens inverkan på havsbottnen och vegetationen följs upp.

Dalskärs undervattensskulpturstig har satts i dykbart skick.

Mer information: anette.back@metsa.fi / essi.keskinen@metsa.fi / kevin.obrien@metsa.fi

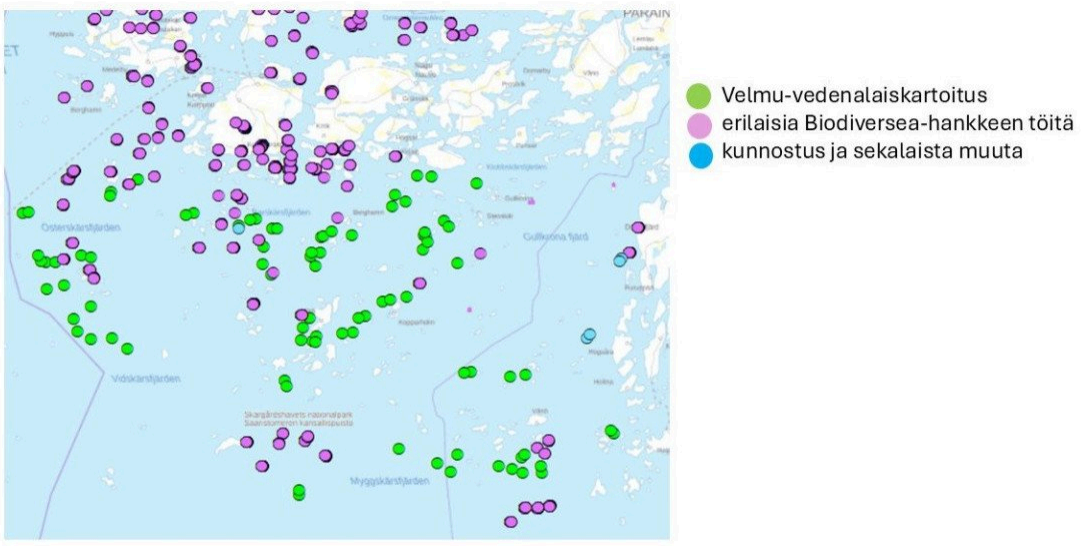
På bilden: Velmu-undervattens karteringar
Olika arbeten inom Biodiversea-projektet
Restaureringar och diverse olika arbeten.

Biodiversea-hankkeessa on istutettu meriajokkaita kolmelle alueelle (Bussö, Norra Benskär ja Sandö) ja näihin tullaan tekemään seurantakäynnit elokuussa, joiden perusteella arvioidaan istutusten onnistumista. Samoilla alueilla on loggereita, jotka mittaavat mm. lämpötilaa. DD-levien eli puutteellisesti tunnetuista levistä otetaan DNA- ja herbaarionäytteitä. Myös ankkuroinnin vaikutuksia merenpohjaan ja kasvillisuuteen seurataan.

Dalskärin vedenalainen veistospolku on laitettu sukelluskuntoon.

Lisätietoja: anette.back@metsa.fi / essi.keskinen@metsa.fi / kevin.obrien@metsa.fi

Läs mer om Velmu (på finska) / Lue lisää Velmuohjelmasta

Rekreation

Friluftstjänsterna förblir i huvudsak oförändrade. Underhållet av utfärdshamnarna konkurrensutsattes i vintras, och samma entreprenör som ansvarade för underhållet under föregående period vann upphandlingen. På grund av budgetnedskärningar måste antalet servicebesök minskas med ungefär en

Virkistyskäyttö

Retkeilypalvelut säilyvät pääpiirteissään nykyisellään. Retkisatamien huolto kilpailutettiin talvella, ja kilpailutuksen voitti sama yrittäjä, joka on vastannut huollosta myös aiemmalla kaudella. Huoltokertojen määrää joudutaan supistamaan budjetin leikkausten vuoksi noin kolmanneksella, mutta tästä huolimatta kaikki 13 retkisatamaa

tredjedel, men trots detta omfattas alla 13 utfärdshamnar fortfarande av underhållet, även om serviceintervallet blir längre.

Jungfruskär tillkom som nytt objekt, vilket höjer det totala antalet underhållna objekt till 14. Jungfruskär utvecklas aktivt som turistmål, och till exempel toaletterna har tagits med i det regelbundna underhållet.

Informationen på nationalparkens öar förbättras, och i och med att skötsel- och nyttjandeplanen för Skärgårdshavets nationalpark har färdigställts har områden avsedda för tältning utökats. Samtidigt utvecklas besöksuppföljningen i Skärgårdshavets nationalpark så att man får mer exakt och aktuell information om besöksmängderna på varje ö. Slitaget på populära utflyktsmål utreds och följs upp, och vid behov styrs rörligheten så att terrängslitaget hålls under kontroll.

Även toalettservicen utvecklas som en helhet: insamlingen av lakvätskor effektiviseras, behandlingen av toalettavfall förbättras och förbränt toalettavfall börjar transporteras bort från öarna. Målet är att ytterligare minska verksamhetens miljöpåverkan och säkerställa att toalettsystemen är hållbara även vid ökad användning.

På **Örö** fortsätter turismen som under tidigare år, men i en ännu mer framstående form: Örös turismentreprenör fick i vintras ett betydande naturturismpris Tourism for Europe För mer information om friluftsliv och gästhamnen på Örö, se www.visitoro.fi

Även det populära besöksmålet **Bodö** utsågs förra året till årets gästhamn.

Mer information om friluftstjänster:
jani.gronroos@metsa.fi /
anssi.riihiaho@metsa.fi /
daniel.sundstrom@metsa.fi

Mer information om utflyktsmål

saadaan kuin saadaankin pidettyä huollon piirissä (huoltoväli kasvaa).

Uutena kohteena mukaan tuli **Jungfruskär**, mikä nostaa huollettavien kohteiden kokonaismäärän 14:ään. Jungfruskäriä kehitetään aktiivisesti matkailukohteena, ja esimerkiksi käymälät on otettu osaksi säännöllistä huoltoa.

Kansallispuiston saarien opastusta parannetaan, ja Saaristomeren kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman valmistumisen myötä telttailuun osoitettuja alueita on lisätty. Samalla kehitetään Saaristomeren kansallispuiston kävijälaskentaa, jotta saarikohtaisista kävijämääristä saadaan tarkempaa ja ajantasaisempaa tietoa. Suosittujen retkeilykohteiden kulumista selvitetään ja seurataan, ja tarvittaessa liikkumista ohjataan siten, että maaston kuluminen pysyy hallinnassa.

Myös käymälähuoltoa kehitetään kokonaisuutena: suotonesteiden keräämistä tehostetaan, käymäläjätteiden käsittelyä parannetaan ja palanutta käymäläjätettä aletaan kuljettaa pois saarista. Tavoitteena on pienentää toiminnan ympäristövaikutuksia entisestään ja varmistaa käymäläratkaisujen kestävyys kasvavassa käytössä.

Örössä matkailu jatkuu aiempien vuosien tapaan, mutta entistä edustavampana: Örön matkailuyrittäjä sai talvella merkittävän luontomatkailupalkinnon Tourism for Europe Örössä retkeilystä ja vierasvenesatamasta lisätietoja www.visitoro.fi

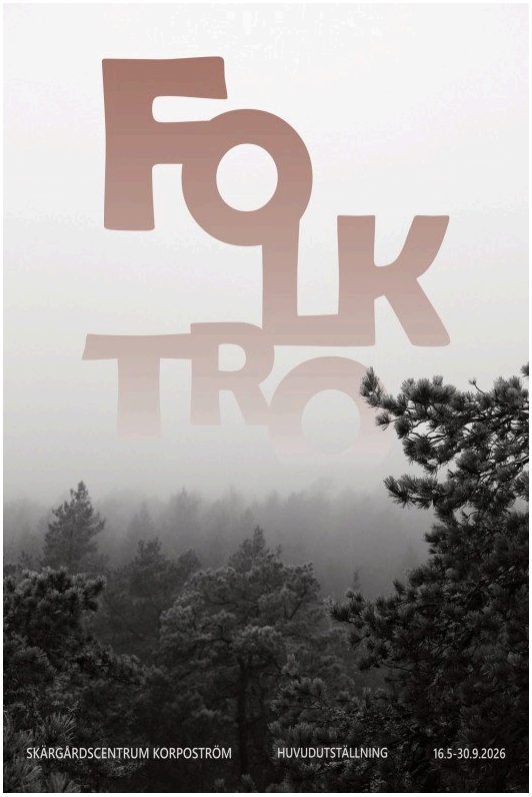
Myös suosittu käyntikohde **Bodö** valittiin viime vuonna vuoden vierasvenesatamaksi.

Lisätietoja retkeilypalveluista:
jani.gronroos@metsa.fi /
anssi.riihiaho@metsa.fi /
daniel.sundstrom@metsa.fi

Lue lisää retkikohteista

Skärgårdscentrum Korpoström

2026 Folktro

Vi har ivrigt förberett temat för 2026 och centrets huvudutställning. I år fördjupar sig Skärgårdscentret med utställningen ”Folktro” i folktro, berättelser, vidskepelse och myter. Vår utställning, med betoning på samtidskonst, öppnade den 16 maj. Under året kommer centret också att erbjuda seminarier och intressanta föreläsningar om folktro. Vi kommer snart att lägga ut mer information om detta på sociala medier och vår webbplats, så håll utkik!

Följ oss via Instagram, Facebook eller vår hemsida!

Olemme innolla valmistelleet vuoden 2026 teemaa ja keskuksen päänäyttelyä. Tänä vuonna Saaristokeskus syventyy ‘Folktro’ -näyttelyn myötä kansanuskoon, tarinoihin, uskomuksiin ja myytteihin. Nykytaiteeseen painottuva näyttelymme avattiin 16.5. Vuoden aikana keskuksen ohjelmatarjonnassa on luvassa myös seminaareja ja kiinnostavia luentoja kansanuskon teemoista. Näistä viestimme lisää piakkoin somessa ja nettisivuilla, jää kuulolle!

Seuraa meitä Instagramissa, Facebookissa tai kotisivujemme kautta!

Läs mera / Lue lisää

Elinvoimakeskus
Livskraftscentralen

Hammarsboda

Aspo

Nyheter om Helmi-programmet från biosfärområdet

Fler betesområden till biosfärområden

Efter några års paus återupptas betesdriften på **Korpo Aspö** tack vare det statligt finansierade Helmi-programmet. Betesängarna är en viktig del av bylandskapet på Aspö och av det nationellt värdefulla landskapsområdet med maritima vyer i Skärgårdshavet. Inför betet som inleds 2027 genomförs restaureringsröjning i området, eftersom särskilt enbuskar har tagit över tidigare öppna marker.

Lempnäs ligger norr om Houtskär. Ön består av ängar och torrängar, hagmarker, skogsbete och lundar samt olika typer av mo- och hällmarksskogar. Trots att skötseln av öns traditionella biotoper upphörde redan för 50 år sedan, är området fortfarande representativt både vad gäller naturtyper och arter. I och med den nu planerade grundrestaureringen kommer nästan hela ön att tas i bruk för bete.

Stöd den biologiska mångfalden med ett eget fadderobjekt på Kimitoön

Kimitoön är vida känd för sin artrikedom i små traditionella biotoper och nya livsmiljöer.

Helmi-ohjelman uutisia biosfäärialueelta

Lisää laidunalueita biosfäärialueelle

Muutaman vuoden tauon jälkeen **Korppoon Aspössä** aloitetaan jälleen laidunnus, kiitos valtion rahoittaman Helmi-ohjelman. Laidunniityt ovat oleellinen osa Aspön kylämaisemaa ja valtakunnallisesti arvokasta Saaristomeren merimaisemat maisema-aluetta. Ennen vuonna 2027 alkavaa laidunnusta alueella tehdään kunnostusraivausta, sillä erityisesti katajat ovat valloittaneet alaa aiemmin avoimilla alueilla.

Lempnäsin saari sijaitsee Houtskarista pohjoiseen. Saari koostuu niityistä ja kedoista, hakamaista, metsälaitumista ja lehdoista, erilaisista kangasmaista ja kalliometsistä. Vaikka saaren perinnebiotooppien hoito on loppunut jo 50 vuotta sitten, kohde on luontotyypeiltään ja lajistoltaan edelleen edustavaa. Nyt suunnitteilla olevan peruskunnostuksen myötä lähes koko saari tulee laidunnukseen.

Tue luonnon monimuotoisuutta omalla kummikohteella Kemiönsaarella

Kemiönsaari on maankuulu pienten perinnebiotooppien ja uuselinympäristöjen

Den nya livsmiljön som anlagts på den gamla handelstomten i **Dalsbruk** tryggar bevarandet av gråkantad sorgmal, en fjäril som kräver särskilt skydd.

I närheten av **Kimito centrum** finns en vägrensäng som fungerar som livsmiljö för en annan särskilt skyddad fjärilsart, rödklintsrotvecklare Ängen slås årligen, vilket upprätthåller dess öppenhet och främjar artens bevarande och tillväxt i området.

På udden **Purunpää** finns det fina fornlämnings- och kulturbiotopområdet Hammarsboda äng, som också restaurerades inom Helmi-programmet. Tack vare röjning och slåtter framträder nu både de bronsåldersrösen som finns där och områdets rika artliv tydligt.

Natur- och landskapsvärdena i alla dessa områden kan endast bevaras genom årlig slåtter. Livskraftcentret uppmanar därför företag att delta i naturfinansiering genom att ta ansvar för skötselkostnaderna för ett fadderobjekt.

Tilläggsuppgifter
anna.koskela@elinvoimakeskus.fi och
kukka.koskinen@elinvoimakeskus.fi

lajirikkaudesta.
Taalintehtaan vanhalle kauppatontille perustettu uuselinympäristö turvaa erityisesti suojeltavan
perhosen varjotäpläkoin säilymisen.

Kemiön keskustan tuntumassa on tienvarsiketo, joka toimii toisen erityisesti suojeltavan
perhoslajin, kaunokkipeilikääriäisen, elinympäristönä. Ketoa niitetään vuosittain, mikä ylläpitää
kedon avoimuutta ja edesauttaa lajin säilymistä ja runsastumista paikalla.

Purunpään niemeltä löytyy hieno muinaismuisto- ja perinnebiotooppikohde Hammarsbodan keto, joka peruskunnostettiin myös Helmi-ohjelmassa. Kiitos raivauksen ja niiton pronssikautiset hautaröykkiöt ja alueella säilynyt lajistollinen rikkaus on nyt hyvin esillä.

Kaikkien näiden kohteiden luonto- ja maisema-arvot säilyvät vain vuosittaisella niittohoidolla. Elinvoimakeskus haastaakin yrityksiä osallistumaan luontorahoitukseen ottamalla vastatakseen kummikohteen hoitokustannuksista.

Lisätietoja anna.koskela@elinvoimakeskus.fi ja kukka.koskinen@elinvoimakeskus.fi

Eugenia med sikte på Örö - Örö näkyvissä

Biosfärpartner Jakten Eugenia har den kommande säsongen seglatser i huvudsak från Kasnäs och en av dom viktigaste kryssningsseglatserna går till Örö fästnings-ön, som är naturskyddsområde och en viktig del av biosfärområdet.

På dessa seglatser delger Eugenias besättning passagerarna information och kunskap om biosfärområdet, som man som passagerare just har seglat på under seglatsen till Örö.

Seglatserna startar i slutet av juni och fortgår hela juli månad. Tidtabellen är följande: **30.6| 1.7| 7.7| 8.7| 14.7| 15.7| 21.7| 22.7| 28.7| 29.7.2026.** Seglatsen startar de aktuella dagarna (tisdag och onsdag) kl. 10.00 från Kasnäs gästhamn och angör Örö med cirka 3 timmars vistelse på ön och återvänder till Kasnäs gästhamn igen kl. 18.00. På Örö finns det möjlighet uppleva och njuta av den speciella naturen, ta del av sevärdheterna, delta i guidning vid 12-tumms (cirka 300mm) kanonerna och äta gott på restaurangerna.

VÄLKOMNA MED OCH UPPLEV SKÄRGÅRDSHAVET TILLSAMMANS MED JAKTEN EUGENIA

I juni och augusti månad har vi också möjligheter att göra partnerseglatser med fokus på biosfärområdet med upplevelser och specialarrangemang.

Biosfäärikumppani Eugenia-jahti tekee tulevana sesonkina purjehduksia pääasiassa Kasnäsistä, ja yksi tärkeimmistä risteilypurjehduksista suuntautuu Örön linnakesaarelle, joka on luonnonsuojelualue ja tärkeä osa biosfäärialuetta.

Eugenian miehistö kertoo purjehdusten aikana matkustajille biosfäärialueesta, jolla matkustajat ovat juuri purjehtineet matkallaan Öröhön.

Purjehdukset alkavat kesäkuun lopussa ja jatkuvat koko heinäkuun ajan.
Aikataulu on seuraava: **30.6. | 1.7. | 7.7. | 8.7. | 14.7. | 15.7. | 21.7. | 22.7. | 28.7. | 29.7.2026.**
Purjehdus lähtee kyseisinä päivinä (tiistaisin ja keskiviikkoisin) klo 10.00 Kasnäsin vierasvenesatamasta kohti Örötä, jossa vietetään noin kolme tuntia, minkä jälkeen jahti palaa Kasnäsin vierasvenesatamaan klo 18.00.

Örö tarjoaa mahdollisuuden kokea ja nauttia saaren erityislaatuisesta luonnosta, tutustua nähtävyyksiin, osallistua opastetulle kierrokselle 12-tuumaisten (noin 300 mm) tykkien ympäristössä ja syödä hyvin saaren ravintoloissa.

TERVETULOA MUKAAN KOKEMAAN SAARISTOMERI EUGENIA-JAHDIN KANNELTA!

Kesäkuussa ja elokuussa meillä on mahdollisuus tehdä myös biosfäärialueeseen keskittyviä kumppanuuspurjehduksia, joihin kuuluu erilaisia elämyksiä ja erityisjärjestelyä.

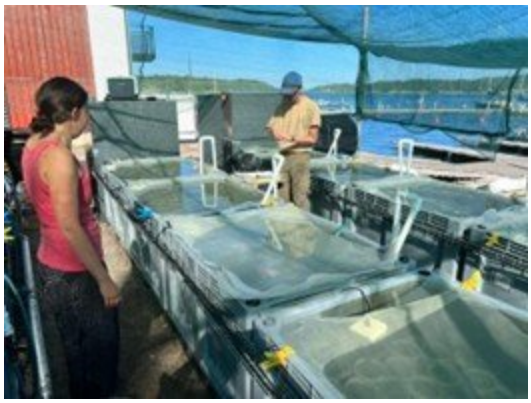
Kontaktuppgifter: www.eugenia.fi /
Yhteystiedot: www.eugenia.fi

Åbo Akademi University

Åbo Akademin har mycket på gång - Åbo Akademissa tapahtuu

Inom projektet **NORSE** undersöker vi hur Östersjöns nyckelart ålgräs reagerar på marina värmeböljor. I ett storskaligt bassängexperiment som görs på tre olika fältstationer (Flödevigen i Norge, Tjärnö i Sverige och Korpoström i Finland) manipulerar vi temperaturen för att undersöka både ålgräsets motståndskraft men också hur de viktiga små betarna som kräftdjur och snäckor reagerar på temperaturstress. Genom att göra experimentet i både fullt marin miljö och i brackvatten kan vi undersöka hur den omgivande saliniteten eventuellt styr kopllingar mellan växter och djur under temperaturstress. I försöket deltar forskare från Åbo Akademi (Miljö och marinbiologi), Göteborgs Universitet och det Norska Havsforskningsinstitutet.

Tutkimme **NORSE**-hankkeessa, miten Itämeren avainlaji meriajokas reagoi merellisiin lämpöaaltoihin. Laajamittaisessa allaskokeessa, joka toteutetaan kolmella eri koeasemalla (Norjan Flödevigen, Ruotsin Tjärnö ja Suomen Korpoström), manipuloimme lämpötilaa tutkiaksemme sekä meriajokkaan vastustuskykyä että sitä, miten tärkeät pienet laiduntajat, kuten äyriäiset ja kotilot, reagoivat lämpötilastressiin. Toteuttamalla kokeen sekä täysin merellisessä ympäristössä että murtovedessä voimme tutkia, miten ympäristön suolapitoisuus mahdollisesti ohjaa lämpötilastressille altistuvien kasvien ja eläinten välisiä yhteyksiä. Kokeeseen osallistuu tutkijoita monista yliopistoista: Åbo Akademi (Ympäristö ja meribiologia), Göteborgin yliopisto ja Norjan Havforskningsinstituttet.

Forskning av dold mångfald i finska ålgräsängar - Meriajokasniittyihin kätkeytyvää monimuotoisuutta tutkimassa

Ålgräsängarna (Zostera marina) i den finska skärgården kan vid första anblick verka homogena, men under vattenytan inhyser de en anmärkningsvärd mångfald. I vår forskning undersöker vi både den synliga (fenotypiska, individuella egenskaper) och den genetiska (genotypiska) mångfalden inom dessa viktiga kustekosystem.

För detta ändamål samlar vi in sjögräsprover från ängar på olika platser i skärgården och analyserar deras genetiska sammansättning, vilket gör det möjligt att identifiera distinkta genotyper både mellan och inom ängarna. Samtidigt mäter vi centrala fysiska egenskaper – såsom bladlängd, växtsätt och biomassa – för att förstå hur individer skiljer sig till utseende och funktion. Genom att koppla genetisk variation till dessa egenskaper kan vi undersöka hur mångfald påverkar ekosystemens funktion och stabilitet i fråga om att tåla varierande miljöförhållanden.

Denna infallsvinkel hjälper oss att bättre förstå hur sjögräspopulationer anpassar sig till förändringar i miljön, såsom uppvärmning av havet, eutrofiering och annan mänsklig belastning. Denna mångfald är avgörande för sjögräsekosystemens resiliens, eftersom mångfalden hjälper dem att överleva störningar och fortsätta tillhandahålla viktiga ekosystemtjänster som koldioxidlagring, livsmiljöer för marina arter och skydd av strandlinjer.

Projektet genomförs i samarbete med Camilla Gustafsson (Tvärminne zoologiska station) och kombinerar fältbaserad forskning kring Hangö och i området från Korpo hela vägen till Jurmo. Tillsammans arbetar vi för att ta reda på hur biologisk mångfald i liten skala kan påverka tillståndet och framtiden av ekosystem vid kusten.

Projektet ger nya grundläggande insikter i sjögräsekologi och tillhandahåller samtidigt en grund för restaurering av sjögräs - ett forskningsområde som man i finska kustområden fortfarande har bristfälliga kunskaper i. Att förstå och skydda denna dolda mångfald är avgörande, eftersom välmående ålgräsängar gynnar både det marina livet och människan.

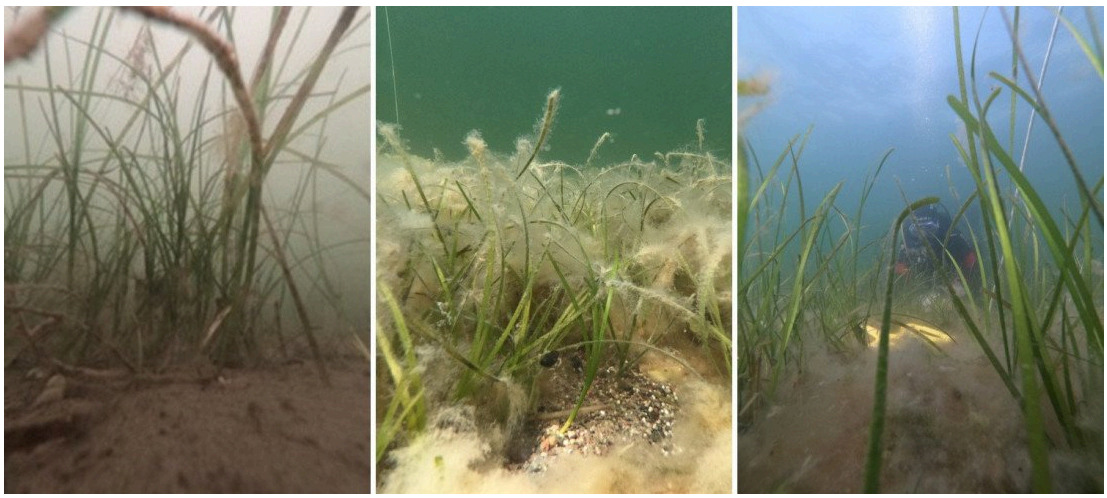
Meriajokasniityt (Zostera marina) Suomen saaristossa voivat ensisilmäyksellä näyttää homogeenisiltä, mutta merenpinnan alla ne ovat merkittäviä monimuotoisuuden keitaita. Tutkimuksemme tarkastelee sekä näkyvää (fenotyyppistä, yksilölliset ominaisuudet) että geneettistä (genotyyppistä) monimuotoisuutta näissä tärkeissä rannikoekosysteemeissä.

Tätä tarkoitusta varten keräämme meriruohonäytteitä niityiltä eri puolilta saaristoa ja analysoimme niiden geneettistä koostumusta tunnistaaksemme erillisiä genotyyppejä sekä niittyjen välillä että niiden sisällä. Samanaikaisesti mittaamme keskeisiä fyysisiä ominaisuuksia – kuten lehtien pituutta, kasvutapoja ja biomassaa – ymmärtääksemme, miten yksilöt eroavat ulkonäöltään ja toiminnaltaan. Yhdistämällä geneettisen vaihtelun näihin ominaisuuksiin voimme tutkia, miten monimuotoisuus vaikuttaa ekosysteemien toimintaan ja vakauteen liittyen niiden kykyyn sietää vaihtelevia ympäristöolosuhteita.

Tämä lähestymistapa auttaa meitä ymmärtämään paremmin, miten meriruohopopulaatiot sopeutuvat ympäristön muutoksiin, kuten meriveden lämpenemiseen, rehevöitymiseen ja muuhun ihmisen aiheuttamaan kuormitukseen. Tämä monimuotoisuus on keskeinen tekijä meriruohoekosysteemien resilienssissä, sillä se auttaa niitä selviytymään häiriöistä ja jatkamaan tärkeiden ekosysteemipalveluiden tuottamista, kuten hiilen varastointia, elinympäristöjen tarjoamista merieliöstölle sekä rantaviivan suojaamista.

Hanke toteutetaan yhteistyössä Camilla Gustafssonin (Tvärminnen eläintieteellinen asema) kanssa, ja siinä yhdistyvät kenttätutkimus Hangon seudulla sekä laajalla alueella Korppoon ja Jurmon välillä. Yhdessä pyrimme selvittämään, miten luonnon monimuotoisuus pienemmässä mittakaavassa voi vaikuttaa rannikon ekosysteemien tilaan ja tulevaisuuteen.

Hanke paljastaa uutta perustavanlaatuista tietoa meriruohoekologiasta ja tarjoaa samalla pohjan meriruohon ennallistamiselle, tutkimusalalle - josta Suomen rannikkoalueilla on edelleen puutteellisesti tietoa. Tämän piilossa olevan monimuotoisuuden ymmärtäminen ja suojeleminen on ratkaisevan tärkeää, sillä hyvinvoivat meriruohoniityt hyödyttävät sekä merieliöstöä että ihmistä.

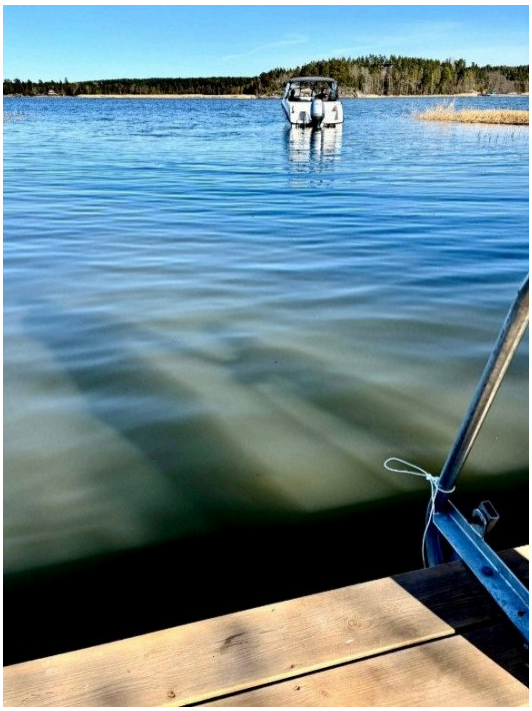

Två ålgräsängar i Ängsöviken, nära Korpoström (vänster) och i Jurmo (mitten); en dykande forskare som mäter ålgräs (höger)

Bli en ”medborgarklimatdetektiv”

och utforska havets väder

- Ryhdy ”kansalaisilmastoetsiväksi” ja auta tutkimaan meren säätä!

Vi pratar om vädret hela tiden, men medan vi följer himlen noga förblir ”vädret” i havet till stor del osynligt. I kustområden kan vattentemperaturen variera dramatiskt över korta avstånd på grund av faktorer som djup, vind och cirkulation. Ändå är denna variation på detaljnivå fortfarande dåligt dokumenterad.

I ett pågående medborgarforskningsprojekt vid Åbo Akademi bidrar deltagarna till att avslöja denna dolda värld genom att placera enkla temperaturloggrar nära sina hem eller sommarstugor, vilket gör det möjligt att med hög upplösning registrera de förhållanden som det marina livet upplever. Förra årets pilotprojekt var en stor framgång, med entusiastiska frivilliga över hela Skärgårdshavet som redan bidragit med värdefull data. Med detta momentum som grund utökar vi nu verksamheten längs hela den finska kusten, inklusive Åland: årets första logger placerades ut den 2 maj med hjälp av en 6-årig medborgarklimatdetektiv, och de 40 loggare som hittills distribuerats sträcker sig redan från Närpes i norr till Lovisa i öster.

Många områden är dock fortfarande inte täckta, och vi uppmanar varmt alla att delta genom att placera en logger i havet vid en

Puhumme säästä jatkuvasti, mutta vaikka seuraamme taivasta tarkasti, meren ”sää” jää suurelta osin näkymättömäksi. Rannikkoalueilla veden lämpötila voi vaihdella suuresti lyhyilläkin etäisyyksillä esimerkiksi syvyyden, tuulialttiuden ja virtausten vuoksi. Tätä hienojakoista vaihtelua on kuitenkin tutkittu vielä varsin vähän.

Meneillään olevassa Åbo Akademin kansalaistiedehankkeessa osallistujat auttavat paljastamaan tämän piilotetun maailman asettamalla kotinsa tai kesämökkinsä lähelle yksinkertaisia lämpötilamittareita, jotka tallentavat merenelävien elinolosuhteet tarkasti. Viime vuonna toteutettu pilottiprojekti oli suuri menestys, ja innokkaat vapaaehtoiset ympäri Saaristomerta ovat jo toimittaneet runsaasti arvokasta dataa. Tämän siivittämänä laajennamme nyt toimintaa koko Suomen rannikolle, Ahvenanmaa mukaan lukien. Vuoden 2026 ensimmäinen mittari sijoitettiin paikalleen 2. toukokuuta 6-vuotiaan kansalaisilmastoetsivän avustuksella, ja tähän mennessä jaetut 40 mittaria ulottuvat jo Närpiöstä Loviisaan.

Monet alueet ovat kuitenkin vielä kattamatta, ja kutsumme lämpimästi kaikki mukaan! Osallistuminen käy helposti asettamalla

fast struktur (t.ex. en brygga eller en boj) nära sitt hem.

Mer information finns på projektets webbplats och i detta blogginlägg.

Liity mukaan täyttämällä tämä lomake

mittari mereen kodin lähellä kiinteään rakenteeseen (kuten laituriin tai poijuun) kiinnitettynä.

Lisätietoja: Projektin verkkosivut ja Blogikirjoitus ÅA:n Kestävän meritieteen keskuksen blogissa

Liity mukaan täyttämällä tämä lomake

GAME program

I år genomför deltagarna i GAME-programmet sin forskning här vid Skärgårdscentrum Korposträm. GAME (Global Approach in Marine Ecology) är ett globalt forskningsprogram för studeranden på magisternivå som skriver sina examensarbeten.

Varje år finns ett nytt projekt och en ny forskningsfråga som studeranden undersöker runt om i världen. Idén med GAME är att sammanföra tyska studeranden med studeranden från lokala universitet, som sedan arbetar tillsammans i team i respektive projekt.

Årets projekt undersöker hur olika ljudlandskap under vattenytan påverkar sammansättningen och mångfalden i marina hårdbottensamhällen. För att undersöka detta placeras i vattnet ett

uppspelningssystem som antingen spelar upp båtbuller eller ett på plats inspelat naturligt ljudlandskap under vattenytan. Det har visat sig att båtbuller har en rad negativa effekter på marina djur, till exempel fysiologisk stress hos blåmusslor (Mytilus spp.). Samtidigt kan naturliga ljuduppspelningar kopplas till positiva effekter, eftersom naturliga ljudmiljöer som är typiska för rev kan fungera som etableringssignaler för larver av marina ryggradslösa djur.

GAME-ohjelma

Tänä vuonna GAME-ohjelman osallistujat tekevät tutkimustaan täällä Saaristokeskus Korpoströmissä. GAME (Global Approach in Marine Ecology) on maailmanlaajuinen tutkimusohjelma opiskelijoille, jotka tekevät maisterintutkielmaansa. Joka vuosi ohjelmassa on uusi projekti ja tutkimuskysymys, jota opiskelijat tutkivat ympäri maailmaa.

GAME-ohjelman tavoitteena on tuoda yhteen saksalaisia opiskelijoita ja paikallisten yliopistojen opiskelijoita, jotka työskentelevät yhdessä tiimeinä kunkin projektin parissa. Tämän vuoden projektissa tutkitaan erilaisten vedenalaisten äänimaisemien vaikutusta merellisten kovapohjayhteisöjen rakenteeseen ja monimuotoisuuteen. Tämä toteutetaan käyttämällä vedessä äänentoistojärjestelmää, joka joko toistaa venemelua tai paikan päällä äänitettyä luonnollista vedenalaista äänimaisemaa. On osoitettu, että venemelu aiheuttaa monenlaisia kielteisiä vaikutuksia merieläimiin, esimerkiksi fysiologista stressiä sinisimpukoille (Mytilus spp.). Sen sijaan luonnollisten äänien toistolla voi olla myönteisiä vaikutuksia, sillä luonnolliset riuttaäänimaisemat voivat toimia asettumista ohjaavina signaaleina merellisten selkärangattomien toukille.

ARCHIPELAGO HOLIDAY

Reflektioner från Sandholm - Mietteitä Sandholmista

Behålla eller slänga? Det är en viktig fråga när man går igenom sitt förråd. Den gamla skärgårdsgården har funderat på samma sak i generationer. Och många oanvändbara, gamla och värdelösa saker har tagits bort, kanske bränts.

Är det alltid klokt? Det är det inte -om du frågar oss. Ägarens familj har ju trots allt bott här på Sandholm i ett halvt millennium. Så vi har sett det som värdefullt att restaurera och bevara saker så att skärgårdskulturen inte

försvinner. Till exempel bygger vi inte längre allmågebåtar, men båtmodellerna och verktygen bevaras. Eller så är den kära, modiga väderkvarnen som inte producerar familjens mjöl eller pärtor fortfarande ett värdefullt kulturarv som vi vill bevara för kommande generationer. Den har restaurerats och besökare har njuta av detta. Även unga människor har tyckt om att gå in och se vilken typ av maskineri som finns.

Vad skulle man kunna göra för att fortsätta bevara detta vackra och värdefulla kulturarv? Regenerativ turism är ett sätt att besöka, att lämna naturen i gott skick eller till och med bättre än när man kom. På utflykter kan du se skräp som du kan plocka upp eller kanske bygga en fågelholk på ditt boende....

Levande kulturarv – är livet.

Säilytä vai hävitä? Se on tärkeä kysymys kun käy varastojaan lävitse. Vanhalla saaristolaistilalla on pohdittu samaa jo sukupolvesta toiseen. Ja monet turhat, vanhat ja millä ei ole käyttöä on poistettu, ehkä poltettu.

Onko tämä kuitenkaan aina järkevää? Ei ole jos meiltä kysyy. Onhan isännän suku täällä Sandholm saarella jo puoli vuosituhatta asunut. Olemme siis nähneet arvokkaaksi kunnostaa ja säilyttää asioita jotta saaristolaiskulttuuri ei katoaisi.

Esimerkiksi emme enää rakenna talonpoikaisveneitä, mutta venemallit ja työkalut on tallella. Tai rakas uljas tuulimylly jolla ei tuoteta perheen jauhoja tai päreitä on silti arvokas kulttuuriperintö joka halutaan säilyttää seuraaville sukupolville. On kunnostettu ja siellä vierailijoita käytetty. Nuoretkin ovat mielellään sisällä käyneet ja nähneet millainen koneistus siellä onkaan.

Mitä sinä voisit tehdä jotta tämä kaunis ja arvokas kulttuuriperintö säilyisi edelleen? Ennallistava matkailu on yksi tapa eli kun vierailee, jättää luonnon hyvään kuntoon tai jopa parempaan kuntoon kuin tullessaan. Retkillä voi nähdä roskia jotka voi poimia pois tai voit ehkä rakentaa majapaikassa linnunpöntön....

Elävä kulttuuriperintö – on elämää.

Hälsningar från Houtskär - Terveisiä Houtskarista

Vad är Houtskärs Rotaryklubb och vad strävar klubben efter?

Houtskärs Rotaryklubb är en självständig gemenskap som betonar lokala värden och

har
31 medlemmar. Klubben kännetecknas av det svenska språket, en stark känsla för skärgården och praktisk handlingskraft.

Den fungerar enligt en hybridmodell, vilket gör det möjligt att delta från olika öar. Klubben har en egen vimpel baserad på det tidigare kommunvapnet, en fin presidentkedja och arrangerade en fantastisk stiftelsefest för 60 personer på ungdomslokalen Vesterlid i Näsby. Onlinegästerna deltog ända från USA, Island, Sverige och Åland. Med hjälp av festens lotteriintäkter och distriktets etableringsstöd skapades en ekonomisk grundplåt för klubben.

Klubben strävar efter: Att förbättra de lokala förhållandena: Tack vare den utmärkta Rotarystiftelsen har klubben extraordinära ekonomiska resurser för att genomföra projekt i samarbete med andra lokala aktörer.

Att bygga gemenskap och nätverk: Klubben samarbetar tätt med övriga rotaryklubbar i skärgården (de svenskspråkiga klubbarna som finns i Nagu (vår fadderklubb), i Pargas och på Åland samt Lions) och bygger internationella vänklubbsrelationer ända till Sverige och Island.

Att främja livskraft och turism: Genom verksamheten stöder man skärgårdens tillgänglighet, bobarhet, företagsverksamhet samt en hållbar ”långsam” turism (slow tourism).

Vad gör klubben? Vi träffas udda veckors onsdagar på restaurang Sybarit och driver lokala projekt.

Planerade och pågående projekt för åren 2026–2027:
Våren 2026: Vi inledde vår verksamhet redan innan vi fick det officiella stiftelsebrevet (charter 2.2.2026) genom att arrangera välgörenhetsevenemanget Gå ett yrke för en kvinna i Träsk. Arctica-vårfågelexkursion till Nåtö den 24 maj.
Sommaren 2026: Näsby är en rotaryhamn även i juli!
Hösten 2026: Planteringstalko den 5 september 2026: vi planterar 30 bergkörsbärsträd i Näsby / Invigning av Körsbärslunden på Höstskoj i Houtskär-evenemanget den 12 september 2026.
År 2027: Fågel- och sälsafarier, internationellt rotary sommarläger samt ett roterande rotaryläger för thailändska ungdomar.

Aaro Söderlund, president, Houtskärs Rotaryklubb rf
www.rotary.fi/hrc / FB: Houtskärs Rotaryklubb

Mikä Houtskärin Rotaryklubi on ja mihin se pyrkii?

Houtskärin Rotaryklubi on itsenäinen, paikallisia arvoja korostava yhteisö, johon kuuluu 31 jäsentä. Klubille on ominaista ruotsinkielisyys, vahva saaristohenki ja käytännönläheisyys.

Se toimii hybridimallilla, mikä mahdollistaa osallistumisen eri saarilta käsin. Klubilla on entisen kunnanvaakunan pohjalta oma viiri, hienot presidentin käädyt ja se järjesti upean 60 hengen perustamisjuhlan Näsbyn Vesterlidin nuorisoseurantalolla. Nettivieraita osallistui USA:sta, Islannista, Ruotsista ja Ahvenanmaalta saakka. Juhlan arvontatuotoilla ja piirin perustamistuella klubille luotiin taloudellinen pesämuna.

Klubi pyrkii:
Paikallisten olosuhteiden parantamiseen: Erinomaisen Rotarisäätiön ansiosta klubilla on poikkeukselliset taloudelliset resurssit toteuttaa projekteja yhteistyössä muiden paikallisten toimijoiden kanssa.

Yhteisöllisyyden ja verkostojen rakentamiseen: Klubi tekee tiivistä yhteistyötä saariston muiden rotariklubien (ruotsinkielisten kummiklubi Nauvon, Paraisten, Ahvenanmaan klubien sekä Lionsien) kanssa sekä rakentaa kansainvälisiä ystäväklubisuhteita aina Ruotsia ja Islantia myöten.

Elinvoiman ja matkailun edistämiseen: Toiminnalla tuetaan saariston saavutettavuutta, asuttavuutta, yritystoimintaa sekä kestävää ‘hidasta’ matkailua.

Mitä klubi tekee? Kokoonnumme parittomien viikkojen keskiviikkoisin ravintola Sybaritissa, ja teemme paikallisia hankkeita.

Suunnitellut ja käynnissä olevat projektit vuosille 2026–2027:
Kevät 2026: aloitimme toimintamme jo ennen virallisen perustamiskirjan (charter 02.02.2026) saamista järjestämällä Kävele Naiselle Ammatti - hyväntekeväisyystapahtuman Träskissä.
Lintujen Arctica-kevätmuuttoretki Nåtöseen 24.5.
Kesä 2026: Näsby on rotarysatama myös heinäkuussa!
Syksy 2026: Istutustalkoot 5.9.2026: istutamme 30 rusokirsikkapuuta Näsbyseen / Kirsikkapuiston avajaiset Syysiloa Houtskarissa -tapahtumapäivänä 12.9.2026.
Vuosi 2027: Lintu- ja hyljesafarit, rotarien kansanvälinen kesäleiri sekä kiertävä rotaryleiri thaimaalaisille nuorille.

Aaro Söderlund, presidentti, Houtskärs Rotaryklubb rf
www.rotary.fi/hrc / FB: Houtskärs Rotaryklubb

Kom med i Trädplanteringsjippo - Tule mukaan istutustalkoisiin (Näsby, Houtskär)

Houtskärs Rotaryklubb bjuder **lördagen den 5 september 2026 kl. 10–17** in alla som har möjlighet att komma till Näsby centrum att delta i planteringen av över 30 st. ca två meter höga bergskörsbärsträd längs Näsbyvägen för att försköna vår kyrkby!

Kom med och gör en bestående förändring i Näsby centrum! Klä dig lämpligt för uppdraget, ta med stövlar och handskar. Ta också spade om du har. Restaurang Sybarit bjuder deltagarna på lunch, men egen vattenflaska kan vara bra att ha med.

Arrangör: Houtskärs Rotaryklubb rf i samarbete med Houtskärs kulturgille rf, Restaurang Sybarit, nya K-Market och Arkitektbyrå Aaro Söderlund samt markägare längs Näsbyvägen.

Houtskarin Rotaryklubi kutsuu **lauantaina 5. syyskuuta 2026 klo 10–17** kaikki kynnelle kykenevät saapumaan Näsbyn keskustaan osallistumaan yli 30 noin kaksimetrisen rusokirsikkapuun istutukseen kirkonkylämme kaunistamiseksi!

Tule mukaan tekemään pysyvä muutos Näsbyn keskustaan! Pukeudu tehtävään sopivasti, ota mukaan saappaat ja hanskat. Ota myös lapio, jos sinulla on. Ravintola Sybarit tarjoaa talkoolaisille lounaan, mutta oma vesipullo voi olla hyvä ottaa mukaan.

Järjestäjä: Houtskärs Rotaryklubb rf (Houtskarin Rotaryklubi ry) yhteistyössä seuraavien tahojen kanssa: Houtskärs kulturgille rf, Ravintola Sybarit, uusi K-Market, Arkkitehtitoimisto Aaro Söderlund Oy sekä Näsbyntien varren maanomistajat.

Läs mer / Lue lisää

Biosfärhoodiesar till salu!

Nu finns de efterfrågade, kvalitativa unisex biosfärhoodiesarna till salu för 95€! Pure Waste hoodien med dragkedja är tillverkad av återvunnet bomull och återvunna plastflaskor.

Biosfäärihupparit ovat myynnissä!

Halutut ja laadukkaat unisex-biosfäärihupparit ovat nyt myynnissä hintaan 95€! Pure Waste vetoketjuhuppari on valmistettu kierrätyspuuvillasta ja kierrätetyistä muovipulloista.

Tilaukset / Beställningar

Vi önskar er en skön sommar!

Toivotamme teille ihanaa kesää!

Skärgårdshavets Unesco biosfärområde
Korpoströmsvägen 832
21720 Korpoström
tfn 040 356 2655

info@biosfar.fi
www.biosfar.fi

Saaristomeren Unesco biosfäärialue
Korpoströmintie 832
21720 Korpoström
puh. 040 356 2655

info@biosfar.fi
www.biosfar.fi

Adresskälla: kundregister, prenumeranter på nyhetsbrev.
Om du inte vill få fler utskick från oss, vänligen avregistrera dig från vår e-postlista.

Osoitelähde: Asiakasrekisteri, uutiskirjeen tilaajat.
Jos et halua meiltä enempää postia, poistu postituslistalta.